

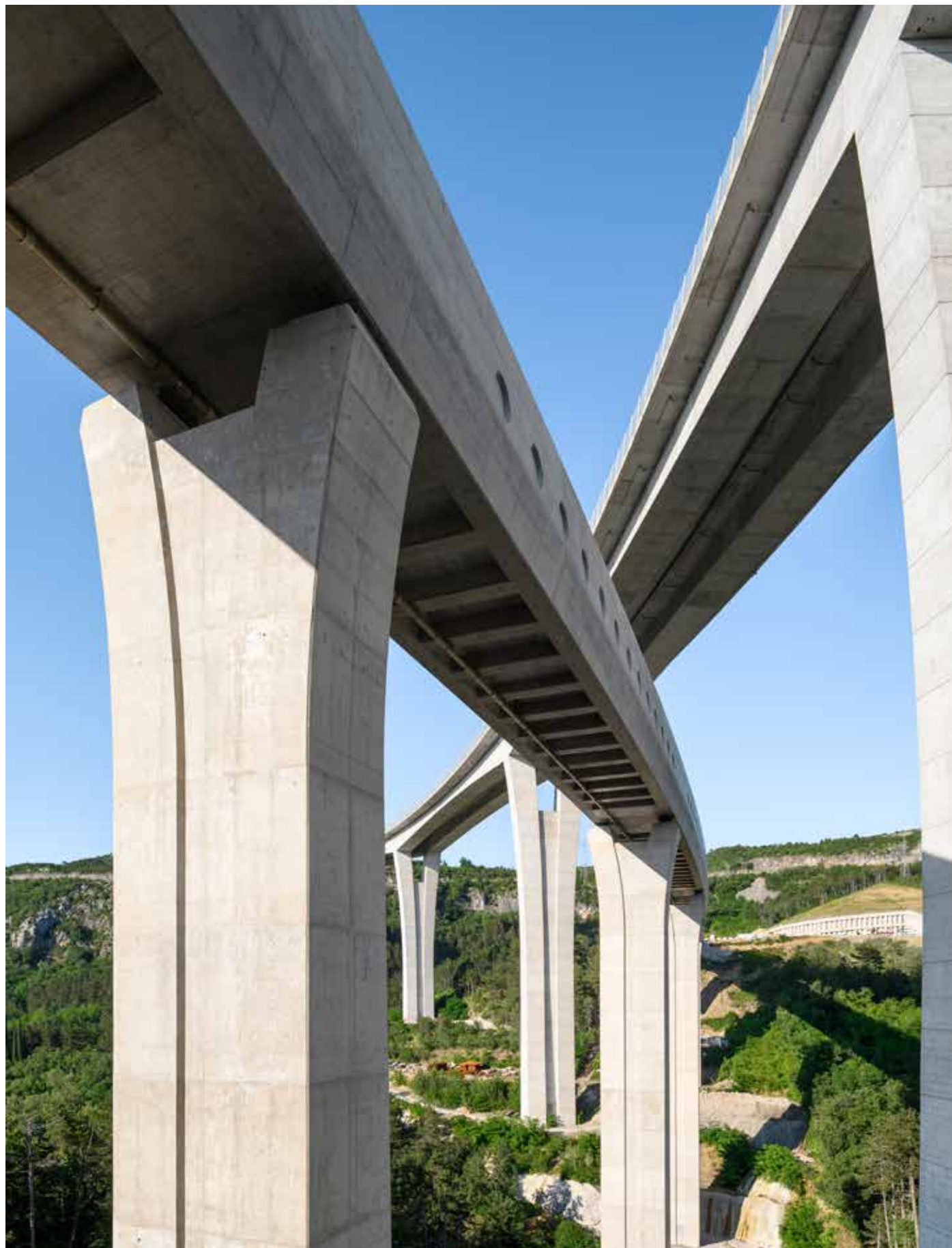
# NAŠ LIST

7 | PRODAJA V 2024

8 | LETNI REMONT

32 | SREBRNI OK ALPACEM KANAL

**Alpacem**



S cementom in betonom gradimo temelje naših domov, s podporo mladim gradimo naš jutri.

dr. Tomaž Vuk, predsednik uprave

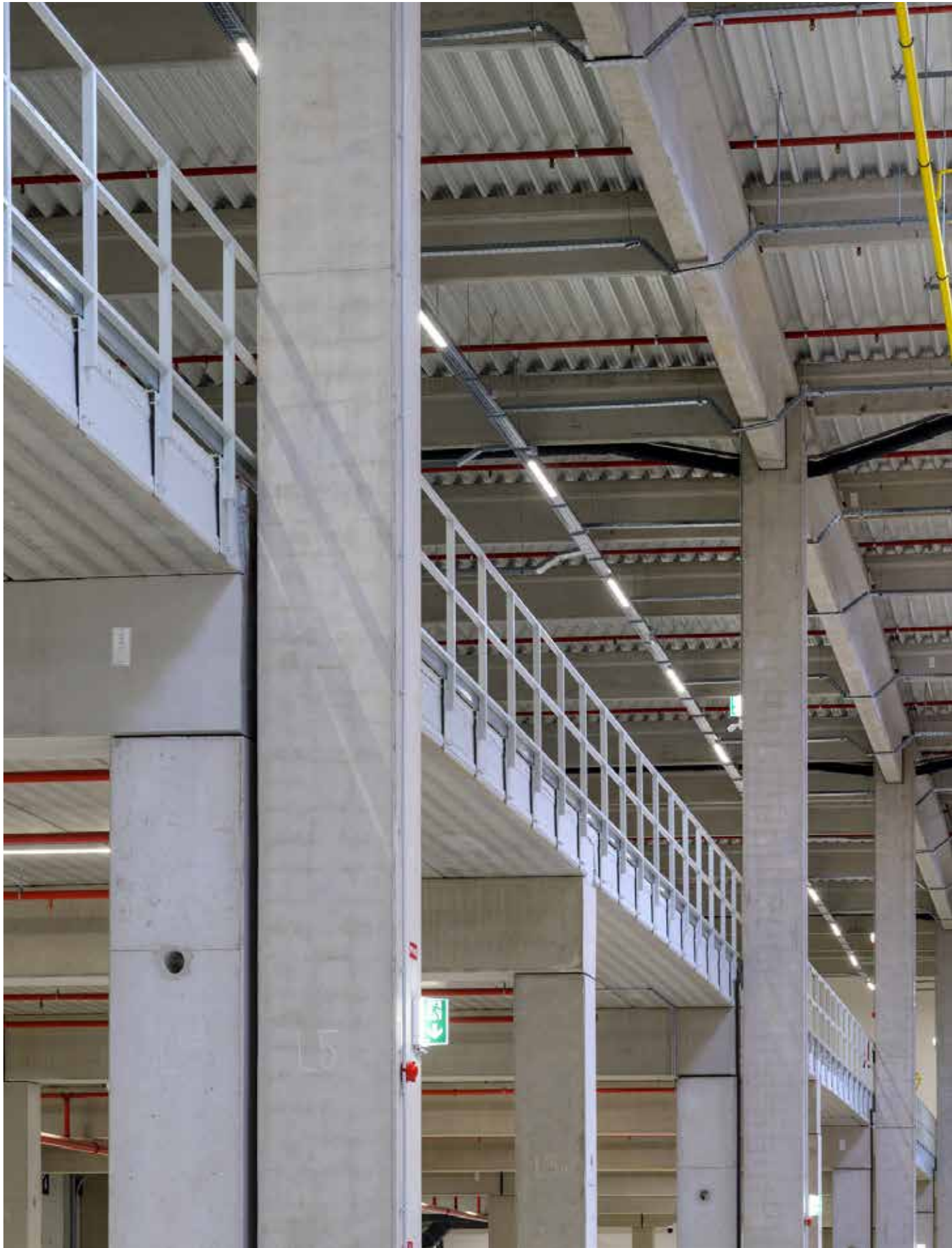


Vsebina te izdaje Našega lista zrcali vpetost podjetja v širše okolje. Tudi v Evropi se vse bolj zavedamo, da moramo spremeniti način življenja in preiti v bolj vzdržen model razvoja. Zato na številnih strokovnih srečanjih iščemo možne rešitve. Tudi cement in beton sta del rešitve. V zadnjem obdobju so naši strokovnjaki sodelovali na številnih strokovnih posvetih, kjer so predstavljali naš pogled na prihodnost in kaj lahko mi prispevamo.

Da je industrija postala zanimiva za širšo skupnost, dokazujejo številni obiskovalci, ki si želijo več izvedeti o našem delovanju. Vsakemu obiskovalcu z veseljem predstavimo naše delo in načrte. pomembno je tudi, da vse več ljudi prepozna pomen industrije za razvoj družbe.

Zlasti smo veseli uspehov športnikov in društev, ki jih tradicionalno podpiramo. Še posebej ponosni pa smo na uspehe mladih ljudi, ki so z našo pomočjo lahko uresničili svoje sanje. S cementom in betonom gradimo temelje naših domov, s podporo mladim gradimo naš jutri.

V imenu Alpacemove ekipe v Sloveniji vam želim prijetne in razgibane počitnice.



YouTube kanal Alpacema Cementa



LinkedIn profil Alpacema Cementa

UREDNIŠTVO  
Skupina Alpacem  
**Peter Korenjak**, vodja odnosov s skupnostjo  
in zaposlenimi (odgovorni urednik)  
**dr. Tanja Ljubič Mlakar**, vodja ekologije  
in sistemov (članica)  
**Sašo Seljak**, razvoj (član)  
**Ina Zupanc**, poslovanje (članica)

DOPISNI ČLANI  
**Marjana Šuligoj**, Alpacem Kamnolomi, d.o.o.  
**Mitja Šuligoj**, Alpacem Kamnolomi, d.o.o.

Glasilo je brezplačno in ni namenjeno prodaji.  
Publikacija se uvršča v 6. točko Priloge I  
ZDDV-1.

FOTOGRAFIJE  
Arhiv skupine Alpacem in pri posameznih  
fotografijah navedeni avtorji.

IZDAJATELJ  
Alpacem Cement, d.d., za skupino Alpacem,  
glasilo@alpacem.si

NAKLADA  
3.800 izvodov



# Vsebina

|                                                                       |           |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ALPACEM CEMENT</b>                                                 | <b>7</b>  |
| Stabilna prodaja v 2024                                               | 7         |
| Letni remont v cementarni Alpacem Cement                              | 8         |
| <b>SKUPINA ALPACEM</b>                                                | <b>10</b> |
| Storitve Alpacem Inde                                                 | 10        |
| Posodobitev linije drobljena v kamnolomu Solkan                       | 14        |
| <b>SODELAVCI</b>                                                      | <b>19</b> |
| V prvi polovici leta smo izvedli vrsto raznolikih izobraževanj        | 19        |
| <b>SODELOVANJE</b>                                                    | <b>24</b> |
| Slovenski inženirski dan 2025                                         | 24        |
| <b>NA OBISKU</b>                                                      | <b>27</b> |
| Od Solkana do Šanghaja in od osnovnošolcev do motoristov              | 27        |
| <b>ŠPORT IN REKREACIJA</b>                                            | <b>32</b> |
| Kanalska odbojka letos v srebrnih barvah piše novo poglavje zgodovine | 32        |
| <b>LOKALNA SKUPNOST</b>                                               | <b>36</b> |
| Azbestni bolniki končno sistemsko obravnavani                         | 36        |
| <b>KRIŽANKA</b>                                                       | <b>41</b> |
| <b>POBARVANKA</b>                                                     | <b>43</b> |

# Projekt avtomatizirane odpreme cementa je stekel tudi v Anhovem

## Uredništvo

Na železniškem terminalu v Ljubljani je konec preteklega leta pričela delovati avtomatizirana in digitalizirana odprema cementa, ki predstavlja pomemben korak v smeri posodobitve logističnih in prodajnih procesov. Podoben projekt bomo vzpostavili tudi na lokaciji cementarne v Anhovem.

Posodobitev ljubljanskega terminala, ki razpolaga z dvema obnovljenima silosoma, vsak s kapaciteto 500 ton, omogoča bistveno hitrejši postopek odpreme. Medtem ko se je povprečen čas odpreme pred avtomatizacijo sistema gibal med 20 in 30 minutami, sedaj traja zgolj od sedem do osem minut. Postopek je povsem preprost: voznik se zapelje na tehniko pod silos, kamera prepozna registrsko tablico, voznik vnese številko naročila, po potrditvi pa steče avtomatska odprema cementa, pri čemer sistem samodejno nadzoruje, da skupna teža vozila s tovorom ne preseže dovoljenih 40 ton. Terminal trenutno obratuje od ponedeljka do sobote med 6. in 18. uro, sicer pa nov sistem omogoča odpremo vse dni v letu, 24 ur na dan. Pri realizaciji projekta so sodelovali zaposleni iz različnih oddelkov, kot so digitalizacija, informatika, avtomatika, vzdrževanje elektronika, prodaja, logistika in takratno podjetje Salinvest.

Letos se je pričel projekt avtomatizirane odpreme cementa in klinkerja tudi v cementarni v Anhovem. Testni zagon procesa je predviden v poletnih mesecih, celovita avtomatizacija in



digitalizacija sistema odpreme cementa in vhodnih surovin v industrijskem kompleksu pa bosta stekli v prihodnjih dveh letih.

S projektom želi Alpacem Cement ne le povečati učinkovitost in varnost odpremnih postopkov, temveč tudi okrepiti železniški transport in razbremeniti lokalni cestni promet.

Avtomatizirana  
odprema cementa  
Terminal Ljubljana



# Stabilna prodaja v letu 2024

Primož Smrekar, Alpacem Cement



V letu 2024 se je gradbeni sektor soočil z rahlim upadom na letni ravni, a kljub temu smo v Alpacemu Cementu dosegli odlične rezultate. Realizacija prodaje cementa in klinkerja je presegla naša ambiciozna pričakovanja. Odpremili smo **več kot 1.200.000 ton**, kar predstavlja izjemen uspeh in nadaljevanje pozitivnega trenda. To potrjuje trdnost naše tržne pozicije in sposobnost hitrega prilagajanja razmeram ter pravočasnost dobav v zahtevnih tržnih razmerah.

Za leto 2025 napovedujemo nekoliko nižjo odpremo zaradi zaključevanja večjih infrastrukturnih projektov, vendar ostajamo optimistični. Povpraševanje po cementu ostaja stabilno, predvsem zaradi vrednosti infrastrukturnih investicij, čeprav ostaja izziv umeščanja novih projektov v prostor. Veseli nas tudi stabilizacija cen surovin, energentov in ogljičnih kuponov CO<sub>2</sub>, kar nam omogoča bolj zanesljivo poslovno načrtovanje. Pozitivni signali prihajajo tudi s področja stanovanjske gradnje, in sicer porast izdanih gradbenih dovoljenj ob pomanjkanju stanovanj nakazuje prihodnjo rast investicij.

Med ključnimi infrastrukturnimi projekti brez posebnosti napreduje gradnja druge cevi predora Karavanke, kjer smo pravočasno odpremili zadnje količine cementa. Dela naj bi bila končana do konca tega leta, zatem pa bo stekla obnova prve cevi, ki bo trajala do leta 2029. Pri projektu Drugi tir sicer beležimo nekaj zamikov, vendar se dela po optimizirani razdelitvi nalog partnerjev nadaljujejo po načrtih. Zgrajenih je že 37 kilometrov predorov, vsi viadukti, postavljajo pa se tudi že tiri. Spremljamo tudi razvoj sodobnega kompleksa **Emonika** v središču Ljubljane, ki bo v naslednjih mesecih in letu pomembno prispeval k dinamiki gradbenih aktivnosti, saj gre za pravo mesto znotraj mesta.

## Zavezani zelenemu prehodu

Naša odgovornost je zmanjševanje okoljskega vpliva gradbeništva. Vsak korak k zmanjšanju emisij CO<sub>2</sub> je korak k trajnostni prihodnosti. V ta namen smo v preteklih mesecih naše partnerje obvestili o **okoljskih izjavah o izdelkih (EPD – Environmental Product Declaration)**, ki partnerjem omogočajo, da poleg

tehnične zmogljivosti naših izdelkov upoštevajo tudi ekološke parametre. S tem jim nudimo najboljšo osnovo za informirane odločitve, usmerjene k trajnostnim rešitvam. Izbor vrhunskih izdelkov z nižjim ogljičnim odtisom iz naše ponudbe je skupna priložnost, da vsi zmanjšamo vpliv gradbeništva na okolje.

## Digitalizacija in optimizacija za še večjo učinkovitost

Za še hitrejšo in kakovostnejšo storitveno podporo našim kupcem bomo junija pričeli s prenovo terminala v Anhovem. Odprema cementa bo po novem **samopostrežna in popolnoma avtomatizirana**, kar pomeni nadaljnji korak v smeri digitalizacije, optimizacije procesov in povečanja učinkovitosti naših prodajnih poti. Projekt tovrstnega terminala potrjuje našo usmerjenost v inovacije in nenehno izboljševanje uporabniške izkušnje.

**Skupaj gradimo prihodnost – z uspešno prodajo in trajnostnimi rešitvami.**

# Letni remont v cementarni Alpacem Cement

Suzana Colja Resnik, Alpacem Cement

## Ključni projekt za zanesljivo in varno delovanje skozi vse leto

V cementarni v Anhovem se vsako leto v zimskem času izvaja obsežen remont linije proizvodnje klinkerja, ki predstavlja enega ključnih projektov za zagotavljanje zanesljivega in varnega delovanja celotne proizvodnje skozi vse leto. Letošnji remont je trajal kar 51 dni ter poleg rednih vzdrževalnih del zajemal tudi dve večji investiciji na izmenjevalniku toplote in rotacijski peči. Sodelovalo je več kot 350 ljudi iz 30 podjetij. Večji obseg del je potekal v dveh izmenah. V pogovoru z vodjem vzdrževanja in pomočnikom direktorja proizvodnje Mitjo Piriho lahko spoznamo, kako sta organizirana načrtovanje in izvedba tega zahtevnega in za delovanje cementarne nujnega projekta.



Mitja Pirih, vodja vzdrževanja  
in pomočnik direktorja proizvodnje

### Reden letni remont v anhovski cementarni poteka vedno v zimskem času. Zakaj prav takrat in kakšen je njegov pomen?

Zimski meseci so za cementarno najbolj primeren čas za izvedbo večjih vzdrževalnih del, saj je v tem obdobju poraba cementa tradicionalno nižja, kar omogoča daljši načrtovan zastoj linije. Vzdrževanje naprav in delov je ključno za zagotavljanje stabilnega delovanja, preprečevanja okvar in nepričakovanih izpadov proizvodnje ter varnosti. Cilj remonta je pripraviti linijo za naslednje leto obratovanja z visoko stopnjo zanesljivosti (>97 %).

### Kako podjetje načrtuje remont in kdaj se začnejo priprave?

Remont se načeloma časovno začne načrtovati že kmalu po zaključku zadnjega, saj je običajno, da se izvaja med januarjem in marcem. Natančen plan pa pripravimo v drugi polovici leta, in sicer takoj po potrditvi gospodarskega načrta. Tehnološka priprava dela, predvsem izbira in nakup rezervnih delov, se začne že bistveno prej.

### Katera vzdrževalna dela so običajno vključena v remont?

Dela potekajo na napravah, ki zajemajo celotno linijo proizvodnje klinkerja, in sicer od priprave surovin v kamnolomu do pečenja v rotacijski peči in skladiščenja klinkerja v silosih. Poleg tega redno obnavljamo sisteme za pripravo in doziranje energentov ter izvajamo vzdrževalna dela na elektroenergetski infrastrukturi, kar vključuje tudi vse transformatorske postaje. Pomembno je usklajevanje aktivnosti na tako imenovani kritični poti – predvsem šamoterskih, strojnih in elektro del, kjer vsak dan šteje. Zato je potrebna dnevna jutranja koordinacija ožje remontne ekipe. Večinoma gre za dvoizmensko delo.

### Nam lahko opišete pristope k načrtovanju in izvajanju remontnih del?

Del remontnih del je standarden in se izvaja letno. Določena dela so zakonsko predpisana, vedno več pa jih temelji na stanju naprav. V zadnjem času več pozornosti posvečamo prav nadzoru naprav in vzdrževanju po stanju. Pripravljeni smo tudi na dodatna vzdrževalna dela, ki se pokažejo v času remonta. Običajno ti posegi nimajo večjega vpliva na časovni ali finančni načrt.

### Kakšna je organizacija dela in koliko ljudi je vključenih v remont?

Priprave na remont potekajo najprej ločeno po strokovnih področjih oziroma linijah, kar uskladimo v skupni terminski plan. Zelo pomembna je tehnološka priprava, ki jo naredijo inženirji vzdrževanja. Pri tem pa so jim v veliko podporo tudi sodelavci iz oddelkov investicij, proizvodnje, nabave, varstva in zdravja pri delu, strojne in elektro delavnice. Veliko pozornosti namenimo pripravi natančnega plana ter izbiri zunanjih izvajalcev in dobaviteljev. Letos je pri remontu sodelovalo več kot 350 ljudi iz približno 30 zunanjih podjetij.

### Kako poteka nadzor nad zunanjimi izvajalci?

Remontna dela vodimo in nadziramo zaposleni iz organizacijske enote vzdrževanje. Poleg nadzora nad zunanjimi izvajalci posvečamo veliko pozornosti uvedbi v delo ter varnosti in zdravju pri delu. Ključna je kakovost izvedenih del in ustrezna doslednost, prevzem in testiranje naprav pred zagonom.

### Kakšen vpliv ima remont na ostale dejavnosti v cementarni?

Proizvodni proces, ki poteka 24 ur na dan vse dni v letu, zaustavimo le ob planiranih rednih vzdrževalnih oziroma investicijskih delih. Konec decembra se na območju rotacijske peči začnejo pripravljala dela, kot so ureditev gradbišča, dostava rezervnih delov, postavitve gradbenih odrov itd. Rotacijsko peč in s tem celotno linijo proizvodnje klinkerja zaustavimo praviloma v začetku januarja. Med remontom vzpostavimo poseben prometni in varnostni režim, saj se na tem območju poveča število delavcev in transportnih vozil. Medtem ostali procesi, kot sta mletje in odprema cementa, potekajo nemoteno.

### Kako dolgo traja hlajenje in segrevanje rotacijske peči?

Po zaustavitvi rotacijske peči je potrebnih približno 48 ur, da se ta ohladi do točke, ko lahko vanjo varno vstopimo. Po remontu pa sistem ogrevamo približno 72 ur. Ko je

sistem v celoti ogret, je sam start zelo hiter. V peči dosežemo temperaturo do 1.500°C, kapaciteto dvigamo postopoma in običajno prej kot v 24 urah dosežemo nominalno kapaciteto linije.

### V čem se je letošnji remont razlikoval od prejšnjih?

Letošnji remont je bil daljši in zahtevnejši, saj je trajal 51 dni, medtem ko je običajen čas izvedbe remonta od 33 do 35 dni. Poleg standardnih vzdrževalnih del sta bili izvedeni tudi dve večji investiciji: obsežna prenova ciklonov in povezovalnih kanalov na 6., 7. in 8. etaži izmenjevalnika toplote ter rekonstrukcija 3. podpore rotacijske peči. Kot običajno so dela večinoma potekala 24 ur na dan, a smo proizvodnjo kljub zahtevnim projektom ponovno zagnali v zadnjem tednu februarja, kar je točno po planu.

### Kakšna je naloga ciklonov in kako dolgo zdržijo?

Cikloni omogočajo ločevanje delcev laporne moke iz toka dimnih plinov ter prenos toplote iz dimnih plinov na laporno moko. Laporna moka vstopa v peč s temperaturo blizu 1.000°C skozi petstopenjski izmenjevalnik. Spodnji cikloni (5., 4. in 3.) so izpostavljeni višjim temperaturam in kemijskim obremenitvam, zato njihova ognjeodporna obloga zdrži od 3 do 5 let. Zgornja ciklona (2. in 1.) pa imata zaradi manjše obremenjenosti daljšo življenjsko dobo, in sicer tudi več kot

15 let. Letos smo prvič zamenjali tudi pločevino na 3. ciklonu in povezavah med 3. in 4. ter med 4. in 5. ciklonom. Ob tem smo izvedli več izboljšav za daljšo življenjsko dobo.

### Je bila prenova tretje podpore rotacijske peči največji izziv remonta?

Z vidika tehnične zahtevnosti da, saj je ta prenova zajemala zamenjavo podpornih valjev, ležajev, tekalnega obroča in kar 3-metrskega plašča peči skupaj z vsemi potrebnimi gradbenimi, strojnimi in elektroinstalacijskimi deli. Te aktivnosti je bilo potrebno usklajevati z rednimi vzdrževalnimi deli na rotacijski peči ter vzporedno z obnovo ciklonov, kar je terminsko ugodno, a je zahtevalo dodatno koordinacijo. Ta investicija je bila izvedena v okviru načrtovanih 1,85 milijona evrov, skupna vrednost remonta pa je znašala 6,3 milijona evrov.

### Kako podjetje izboljšuje vzdrževalne procese?

Stalno iščemo možnosti za nadgradnjo in optimizacijo vzdrževalnih postopkov: od boljšega nadzora stanja opreme in naprav do natančnejšega načrtovanja. Uvajamo dodatne preventivne ukrepe, periodična vzdrževanja in izboljšave v sami koordinaciji aktivnosti v času remonta in tudi med letom. S tem ne zagotavljamo le večje zanesljivosti, temveč neposredno prispevamo tudi k učinkovitosti in uspešnosti podjetja.



Ekipa vzdrževanja Alpacema Cementa

Remont  
v cementarni



# STORITVE ALPACEM INDE

so bistvene za varno, urejeno in učinkovito delovanje skupine Alpacem v Sloveniji



**Suzana Colja Resnik, Alpacem Cement**

Podjetje Alpacem Inde, d.o.o. izvaja ključne podporne storitve za varno in nemoteno delovanje podjetij v skupini Alpacem v Sloveniji. Zaposluje nekaj več kot 40 sodelavcev, med katerimi jih ima več kot polovica status invalida. Na ta način spodbuja vključevanje invalidov na trg dela ter krepi ugled Alpacema kot družbeno odgovornega in zaupanja vrednega partnerja v lokalnem okolju. V nadaljevanju so predstavljeni tudi pogledi in izkušnje nekaj zaposlenih o njihovem delu ter vključevanju v delovno okolje podjetja.

## Zaposlovanje invalidov kot temeljno poslanstvo

Temeljna usmeritev podjetja Alpacem Inde je zaposlovanje invalidov na delovnih mestih, prilagojenih delovnim zmožnostim in zdravstvenim omejitvam. S tem omogoča, da ohranjajo samostojnost in vključenost v družbo skozi lastno delo. Zaposluje pa tudi sodelavce brez posebnega statusa oziroma omejitev pri delu, kar omogoča celostno izvedbo storitev. Takšen pristop je primer dobre prakse družbeno odgovornega podjetništva.

## Podporne storitve za varno in učinkovito delovanje poslovnih subjektov

Osnovna dejavnost obsega tri področja: urejanje okolice, čiščenje poslovnih in proizvodnih prostorov ter varovanje. S tovrstnimi storitvami zagotavlja tudi podporo pri izvedbi različnih projektov in dogodkov podjetja Alpacem Cement, kot so ureditev prostorov za predstavitve obiskovalcem ali ob srečanju generacij, koncertu Nočna izmena, dnevih odprtih vrat, dedku mrazu za otroke zaposlenih in drugih dogodkih. Skrbi tudi za zagotavljanje svežega sadja zaposlenim na delovnem mestu.

Pomemben element organiziranega in varnega industrijskega okolja je temeljito urejanje in **čiščenje** poslovnih prostorov, proizvodnih hal ter zunanjih površin,

kot so zelene površine, ceste in parkirišča. Redno vzdrževanje vseh teh površin pomembno prispeva k nemotenemu dostopu, logistični pretočnosti ter ustvarjanju pozitivne izkušnje za poslovne partnerje in obiskovalce podjetij v skupini Alpacem v Sloveniji.

**Varnostna služba** ima ključno vlogo pri celostnem varovanju premoženja cementarne. Njene naloge vključujejo nadzor vstopov in izstopov iz poslovnih območij, redne preventivne obhode objektov in okolice ter spremljanje video nadzornega sistema in ukrepanje v primeru varnostnih intervencij. V sklopu varnostne službe je v sodelovanju s PIGD Alpacem Anhovo organizirana tudi enota varnostnikov - gasilcev, ki je zadolžena za požarno varnost, s čimer zagotavlja dodatno raven zaščite. Poleg tega pa skrbi za tehnično opremo, potrebno za izvajanje varnostnih nalog, ter sodeluje z notranjimi službami in zunanjimi organi. Poleg osnovnih nalog varovanja ima ta služba odgovornost za nadzor službenih vozil, ob koncih tedna prevzame tudi osnovne naloge terminala, kot je ustrezna napotitev kamionov v polnilnico cementa.



Andrej Brisco, direktor, Mirjam Markočič, vodja storitev, in Sašo Lavrenčič, vodja zasebnega varovanja, v podjetju Alpacem Inde, d.o.o.

### Andrej Brisco, direktor podjetja Alpacem Inde, d.o.o.:

»Naši zaposleni izvajajo vse dejavnosti z visoko mero zavzetosti in odgovornosti. Še posebej smo ponosni na zaposlene invalide, ki s svojo vztrajnostjo in osebno odgovornostjo dokazujejo, da vključujoče delovno okolje deluje in je uspešno. Skupaj dokazujemo, da zmoremo kakovostno izvedbo podpornih storitev in prispevamo k dobremu ugledu Alpacema.«

### Arijana Močilnik, serviserka lažjih del:

»V podjetju Alpacem Inde sem začela delati leta 2013 kot čistilka in urejevalka okolja, od leta 2022 pa zaradi bolezni opravljam delo serviserke lažjih del. Ta sprememba mi omogoča, da delo prilagodim svojemu počutju in zmožnostim. Skrbim za čiščenje mehanične in električne delavnice ter oddelka fazonov in stopnišča v podjetju Swisspearl Slovenija. To delovno okolje mi je domače, saj sem bila v tem podjetju že prej zaposlena kar nekaj let. Pri svojem delu bi bila še učinkovitejša, če bi imela na voljo sodobnejše čistilne pripomočke. Vesela sem, da se s sodelavci dobro razumemo, kjer sta medsebojno spoštovanje in pomoč pomemben del našega delavnika. Prav takšni odnosi močno pripomorejo k prijetnemu vzdušju in me dodatno motivirajo pri opravljanju nalog.«

### Justyna Kochanska, čistilka:

»Naša ekipa je izjemna skupina sodelavcev, med katerimi se mnogi soočajo z različnimi zdravstvenimi izzivi, a to nikakor ne vpliva na njihovo predanost delu. Svoje naloge opravljajo brez pritoževanja in iskanja izgovorov, temveč z vztrajnostjo, odločnostjo in odgovornostjo. Sodelovanje z njimi mi je odprlo pogled na to, koliko lahko ljudje damo drug drugemu

kljub raznolikosti. Prav ta izkušnja mi vsak dan znova prinaša dragocene lekcije v ponižnosti in potrpežljivosti. Ob tem pa vse bolj spoznavam tudi vrednost preprostih stvari, ki jih v vsakdanjem življenju pogosto spregledamo. Verjamem, da bi se prav tega – iskrenosti – topline in veselja v drobnih trenutkih, vsi lahko učili od njih. Ta odnos me spomni na misel Samuela Becketta: Ne morem več. A vendar grem naprej. (ang. I can't go on. I will go on.). Njihov vsakdan znova potrjuje, da je kljub oviram mogoče vztrajati.



Justyna Kochanska in Arijana Močilnik

Veseli me, da Alpacem aktivno spodbuja zaposlovanje oseb s posebnimi potrebami. Njihovo delo ni le prispevek k podjetju, temveč tudi pomembno sporočilo vsem nam, ki ne nosimo takih bremen, da je vsak človek vreden priložnosti in spoštovanja. Zelo cenim, da Alpacem aktivno podpira to miselnost in jo uresničuje v praksi.«

**Vladan Vukajlovič, urejevalec okolja, in Vlasta Vrtačič, tolmačka slovenskega znakovnega jezika:** »Moja osnovna naloga je čiščenje zunanje okolice upravne stavbe podjetja Alpacem Cement. Ob odsotnostih sodelavcev ali v slabem vremenu, ko zunanja opravila niso primerna, prevzamem tudi druga dela. Takrat pomagam pri razdelitvi svežega sadja zaposlenim, preizkusil pa sem se tudi pri urejanju arhiva podjetja. Z mojim delom sem vključen tudi v različne dogodke, eden večjih je koncert Nočna izmena. Takrat pomagam na primer pri postavitvi ograje in zastav, po koncertu pa pri pospravljanju opreme v skladišče. Menim, da s takšnimi dogodki širi Alpacem svoj družbeno odgovoren odnos do ožje in širše skupnosti ter s tem pokaže tudi svojo urejenost. Želim, da bi se kakovost naših materialov, ki jih proizvajamo, stalno izboljševala in da bi bilo čim manj pritiska iz lokalnega okolja. Saj vidim, da podjetje prispeva tudi k širši ohranjenosti narave s tem, da skrbi za odpadke, ki jih povzročamo ljudje z današnjim načinom življenja.



Vladan Vukajlovič in Vlasta Vrtačič

Pri vsakodnevni komunikaciji si pomagam z beležko na mobitelu, v katero zapišem in pokažem tekst sogovorniku, on pa mi odpiše nazaj. Cenim pa zelo, da mi podjetje ob

različnih priložnostih, kot so predavanja, izobraževanja, sestanki in različne prireditve, omogoča tolmača ter s tem potrjuje, da spoštuje potrebo invalidov, kot sem jaz.

Mislim, da vsak zaposleni s svojim delom pripomore k uspehu podjetja, delček tega prispevam tudi jaz.«



Marko Jakopič in Borut Mugerli

**Marko Jakopič, vodja varovanja:** »V podjetju Alpacem Inde sem se zaposlil pred dvema letoma in kmalu zatem prevzel vlogo vodje varovanja. Moje delo zajema širok nabor nalog od spremljanja varnostnih sistemov do rednih obhodov po celotnem območju cementarne in kamnoloma. V tem času, odkar sem tukaj, se je število varnostnih sistemov, kot so kamere, alarmi in zapornice, občutno povečalo, kar zahteva natančno spremljanje. Delo vključuje tudi visoko stopnjo zbranosti, ustrezno komunikacijo s strankami ter veliko mero olike in potrpežljivosti. Te veščine mi ustrezajo in jih zlahka vključim v vsakodnevne naloge. V tej organizaciji enoti je zaposlenih 14 sodelavcev, s katerimi tvorimo uigran in učinkovit tim. Glede na obsežnost dela pa bi si v prihodnje želel tudi okrepitev kadra.«

**Borut Mugerli, varnostnik - gasilec:** »Sem varnostni gasilec, kjer v dnevni izmeni opravljam naloge gasilca, v nočni izmeni pa delo varnostnika. V letu dni, odkar sem zaposlen tukaj, sem zadovoljen tako z delom kot z odnosi v podjetju. Sam sicer nimam statusa invalida, cenim pa, da Alpacem omogoča zaposlovanje oseb s posebnimi potrebami, saj je to izjemnega pomena zanje kot tudi za bolj povezano skupnost.«

# Zavarovanje območja v kamnolomu Črnotiče s postavitvijo varnostne ograje

Željko Franca, Alpacem Kamnolomi



V začetku leta 2025 smo v kamnolomu Črnotiče pristopili k ureditvi oziroma postavitvi varnostne zaščitne ograje za zavarovanje območja kamnoloma in zagotavljanje večje varnosti. Najprej smo na podlagi odločbe Zavoda za gozdove Slovenije izvedli košnjo in posek izbranih dreves ter nato postavili varnostno zaščitno ograjo v skupni dolžini več kot 1.000 metrov. Pri delu so nam pomagali

podizvajalci. Dodatno smo postavili tudi opozorilne table, ki obveščajo, da gre za območje kamnoloma Črnotiče.

Z izvedenimi deli smo zavarovali območje kamnoloma, ki je s tem pridobil izgled urejenega okolja.



# Posodobitev linije drobljenja v kamnolomu Solkan

Marjana Šuligoj, Alpacem Kamnolomi



V mesecu januarju smo izvedli remont in večjo posodobitev linije drobljenja na primarni separaciji v kamnolomu Solkan. V višje ležečih etažah se poleg apnenca pojavljajo tudi preperina in vmesni sloji gline, ki smo jih z obstoječo tehnologijo težko odstranili iz predelanega kamenega agregata. Zaradi zagotavljanja višje kakovosti kamenega agregata za gradbene proizvode, smo na obstoječi separaciji zamenjali dve vibracijski rešetki z novo valjčno rešetko proizvajalca August Müller GmbH & Co. KG in vibracijskim sitom Bivitec proizvajalca Binder+Co.



Valjčna rešetka je odlična rešitev za odstranitev preperine, gline in zemlje od kamenega agregata v suhem in vlažnem stanju. Sestavljena je iz osmih v isto smer vrtečih se valjev. Kose apnenca valjčna rešetka tako drgne in obrača dlje časa kot dosedanja vibracijska rešetka, zato z njih tudi bolj učinkovito odstranjuje nečistoče. Med valji so odprtine, skozi katere pomešan z glino pada material (velikosti od 0 do 60 mm) na vibracijsko sito Bivitec.

Vibracijsko sito Bivitec deluje tako, da s pomočjo resonance pogonski mehanizem zagotavlja dva vibracijska giba, pri katerih se fleksibilne poliuretanske mreže izmenično raztezajo in stiskajo. S tem se ustvari na presejalni material precej večje pospeške, kot ga je ustvarjalo dosedanje klasično vibracijsko sito. To pa preprečujejo lepljenje mokrega glinastega materiala, mašenje odprtin sita in omogoča ločitev gline od kamenega agregata. Z glino onesnažen apnenec z velikostjo zrn pod 32 mm nato pade skozi sito na gumijasti tekoči trak in se transportira na deponijo drobljenca 0-32 mm, ki se uporablja za nasipe in vzdrževanje makadamskih cest.

S posodobitvijo linije smo poleg kakovosti vhodne surovine za proizvodnjo peska in betonskih frakcij povečali tudi produktivnost separacije in zmanjšali vplive na okolje.

Poleg posodobitve smo uspešno opravili tudi ostala popravila in preglede na separaciji. Remont je trajal od 6. januarja do 10. februarja. Pri izvedbi je sodelovalo 10 zunanjih podjetij.



# Dan odprtih vrat – več kot vpogled v industrijo

## Uredništvo

V petek, 30. maja 2025, je v cementarni Alpacem Cement potekal dan odprtih vrat, ki je presegel običajne okvire predstavitve podjetja. Poleg vpogleda v proizvodne procese je dogodek postal priložnost za povezovanje zaposlenih, njihovih družin ter širše lokalne skupnosti. S poudarkom na športnih, kulturnih in izobraževalnih vsebinah smo v Alpacemu Cementu izpostavili svojo usmerjenost k sodelovanju in trajnostnemu razvoju.

Dogodek je obogatil pester spremljevalni program, ki je privabil številne zaposlene, njihove družine in prijatelje ter člane društev in obiskovalce iz širšega lokalnega okolja. Program je vključeval športne turnirje, plesno glasbene nastope, razstavo likovnih del ter umetniško oblikovanega naplavljenega lesa in kamnov iz reke Soče, kulinarčno ponudbo ter raznolik otroški program. Pri tem so sodelovala lokalna društva – med njimi Društvo upokojencev Deskle - Anhovo, Društvo upokojencev Kanal, Likovna skupina »Svetloba« Deskle, Pihalni orkester Alpacem Anhovo, Športni twirling klub Deskle, Folklorna skupina Kal nad Kanalom in Plesna skupina Tince, ki jih Alpacem Cement podpira že vrsto let. Pomemben poudarek je bil namenjen tudi ozaveščanju o varnosti pri ljubiteljskih športnih dejavnostih. Člani AMD Gorica so predstavili varno vožnjo z motorjem in izvedli delavnice varnega kolesarjenja za otroke. Ribiška družina »Soča« Nova Gorica je pripravila prikaz lovljenja rib in skupaj s prejemnikom zlatega odličja na svetovnem prvenstvu Dušanom Stevanovičem predstavila športno ribiško disciplino casting-obtežilnik daljava.

**Prisotnost številnih članov lokalnih društev ter udeležba družin zaposlenih sta dogodku dodali močno medgeneracijsko noto in še dodatno utrdili vezi med podjetjem in okoljem, v katerem deluje.**

Dr. Tomaž Vuk, predsednik uprave podjetja Alpacem Cement, je na dogodku poudaril: »Dan odprtih vrat ni le vpogled v delo, tehnologijo in ljudi, ki prispevajo k razvoju in uspehu podjetja, ampak je tudi praznik sodelovanja in zaupanja – vrednot, ki jih podjetje goji in utrjuje že več desetletij.

Hvala sodelavcem, vsem obiskovalcem in sodelujočim društvom, ki so s svojim prispevkom soustvarili prijetno, spodbudno in povezovalno vzdušje, ki je prispevalo k uspešni izvedbi dogodka.«



# Pridobitev certifikatov kontrole kakovosti proizvodov in sistemov vodenja v kamnolomu Vrbovo

Mitja Šuligoj, Alpacem Kamnolomi

V kamnolomu Vrbovo smo septembra 2024 pridobili certifikat o skladnosti kontrole kakovosti proizvodnje, ki se nanaša na kameni agregat za področja uporabe po naslednjih standardih:

- za betone EN 12620:2002+A1:2008,
- za nasipe EN13242:2002+A1:2007,
- za malte EN 13139:2002 in EN 13139:2002/AC:2004,
- za asfalte EN 13043:2002 in EN 13043:2002/AC:2004,
- za kamnite bloke EN 13383-1:2002 in EN 13383-1:2002/AC:2004 in
- za grede železniških prog EN 13450:2002 in EN 13450:2002/AC:2004.

Poleg tega smo aprila 2025 uspešno opravili tudi presojo za pridobitev certifikatov za sisteme vodenja na področju:

- kakovosti – standard ISO 9001:2015,
- ravnanja z okoljem ISO 14001:2015 ter
- varnosti in zdravja pri delu ISO 45001:2018.

## Februarski sprejem novih sodelavcev iz Italije

Uredništvo

Letos smo uspešno zaključili projekt AlpaFan, s katerim se je skupini Alpacem 1. februarja 2025 pridružila italijanska cementarna Fanna iz Pordenona in s tem dodatne lokacije za proizvodnjo betona v Italiji. Ta pomembna pridobitev pomeni nov mejnik v strategiji rasti in širitve v regiji Alpe-Jadran.

Z vključitvijo cementarne Fanna in novih proizvodnih kapacitet smo v skupini Alpacem pozdravili kar 80 novih sodelavcev in sodelavcev. Tako zdaj naša skupna ekipa povezuje več kot 760 zaposlenih na 29 lokacijah

v Sloveniji, Avstriji in Italiji. Cementarna Fanna, ki je bila zgrajena leta 1974 in posodobljena v letih 2003 in 2004, ima letno kapaciteto 660.000 ton klinkerja. Surovine za proizvodnjo cementa pridobiva iz svojih treh kamnolomov, kar ji omogoča večjo samostojnost in operativno učinkovitost.

Skupaj s cementarnama v Anhovem in Wietersdorfu predstavlja Fanna že tretjo popolnoma integrirano proizvodnjo v naši skupini.



Skupinska fotografija novih sodelavcev v Italiji in vodstva Alpacema.

## V prvi polovici leta smo izvedli vrsto raznolikih izobraževanj

Uredništvo



V začetku leta 2025 smo organizirali številna izobraževanja in razvojne aktivnosti, ki prispevajo k osebni in strokovni rasti zaposlenih.

V prvih mesecih leta smo izvedli več kot osem strokovnih izobraževanj in usposabljanj s področja varnosti in operativnega dela. Z njimi smo okrepili znanje upravljavcev energetskih naprav, strojev gradbene mehanizacije, viličarjev ter sistemov za hlajenje, ogrevanje in kompresijo. Posebno pozornost smo namenili tudi požarni varnosti, uporabi sistema ATD Cardox ter varnemu premiku vagonov.

### Boljša e-komunikacija za boljše sodelovanje

Letos uvajamo tudi novo pobudo za izboljšanje elektronske komunikacije. Sodelavcem pomagamo z izobraževalnimi vsebinami za bolj učinkovito uporabo e-pošte, koledarja in bontona na sestankih. S tem želimo doseči hitrejšo izmenjavo informacij in lažje sodelovanje med oddelki.

### Letni razgovori – prostor za iskrene pogovore

Marec je zaznamovalo tudi obdobje letnih razgovorov, ki ponujajo priložnost za pogovor o dosežkih, ciljih in pričakovanjih. Organizirali smo pripravljalne delavnice za sodelavce in vodje, ki so pomagale ustvariti še bolj kakovostno izkušnjo.

### Osebna rast z Insights Discovery

Sodelavce smo še naprej podpirali tudi na osebni ravni. Nadaljevali smo z izvajanjem delavnic *Insights Discovery*, ki temeljijo na spoznanjih Carla G. Junga in pomagajo pri boljšem razumevanju lastnega komunikacijskega sloga ter sodelovanja z drugimi. Do danes se je delavnic udeležilo več kot 100 sodelavcev.



# Vgradnja betonskega vozišča v novi cevi predora Karavanke

**Vir: ZBS, Združenje za beton Slovenije; poobjava prispevka iz revije Gradbenik, 10. april 2025**  
**mag. Andrej Sopotnik (ZBS, Združenje za beton Slovenije), dr. Andraž Hočevar (Igmat, d. d.),**  
**Sašo Seljak (Alpacem Cement, d. d.); Foto: ZBS, Združenje za beton Slovenije**



V februarju 2025 je potekala vgradnja betonskega vozišča v novi cevi karavanškega predora. 3.446 metrov dolgo betonsko vozišče je bilo izvedeno v dveh plasteh, spodnji sloj debeline 17 cm in zgornji sloj debeline 7 cm. Betonska voziščna konstrukcija ima pomembne prednosti, in sicer izboljša varnost uporabnikov, izboljša vzdržljivost voziščne konstrukcije, potrebuje minimalno vzdrževanje in je trajnostna. K uspešni izvedbi vgradnje vozišča so pripomogli tudi številni slovenski strokovnjaki za beton in podjetja, povezani znotraj ZBS, Združenja za beton Slovenije, ki skrbi za razvoj in uveljavljanje uporabe betona v praksi ter razvoj in dvig stroke na področju betona.

Pred vgradnjo betonskega vozišča je bila izvedena 5-centimetrska asfaltna plast, položena nad nevezano spodnjo nosilno plast debeline 30 centimetrov. Asfaltna plast zagotavlja stabilno in zaščiteno podlago za izvedbo betonskega vozišča in ima ključno vlogo pri zaščiti tamponskega planuma pred poškodbami med strojnim betoniranjem ter preprečuje prekomerno izsuševanje spodnjega sloja betonskega vozišča.

Betonsko vozišče se je izvajalo z dvema strojema za vgrajevanje betona (finišerjema) v polni, 7-metrski širini vozišča obeh voznih pasov. Vgradnja betona je potekala s hitrostjo približno 0,6 metra na minuto iz notranjosti predora od meje z Avstrijo v smeri Hrušice. Beton za spodnjo nosilno plast so na gradbišče dostavljali s kamioni prekucniki, beton za zgornjo - obrabno plast pa z mešalniki.



Obe vrsti betona se je dostavljalo pred prvi finišer. Slednji je vgrajeval beton za spodnjo, nosilno plast, medtem ko se je beton za obrabno plast prelagal pred drugi finišer preko prvega s transportnim trakom. Beton se je z razdelilnikoma v obeh finišerjih razdelil po celotni širini vozišča, nato pa v celotnem prerezu enakomerno in popolnoma zgostil (brez segregiranih mest) s pomočjo ustrezno razporejenih vibracijskih igel.

Površina betonske krovne plasti mora biti ravna in hrapava, kar se je zagotavljalo s prečnim glajenjem ter površinsko obdelavo.



Za betona za spodnjo in zgornjo plast sta bila zahtevana enaka trdnostna razreda C35/45, vendar različna stopnja izpostavljenosti. Za zgornji sloj je bila uporabljena stopnja izpostavljenosti XF4, ki se uporablja za površine, izpostavljene zmrzovanju s prisotnostjo soli za taljenje. Za spodnji sloj je bila uporabljena stopnja izpostavljenosti XF3, ki se uporablja za betone, izpostavljene ciklom zmrzovanja in taljenja, vendar brez prisotnosti sredstev za odtaljevanje. Za obe plasti je bila zahtevana tudi odpornost proti prodoru vode PVII.

V betonu za obrabno plast je bila zahtevana stopnja obrabe površine betona XM3, ki se uporablja za krovne plasti vozišč s težkimi in zelo težkimi prometnimi obremenitvami. V betonu je bil v celoti uporabljen agregat, proizveden iz silikatnih kamnin eruptivnega porekla, kar zagotavlja trajno površino, odporno proti drsenju.

Vse bodoče prečne rege se mozniki v spodnji plasti betona, na sredini celotne debeline betonskega vozišča, in sicer z avtomatskim dozirnikom na prvem finišerju in enakomerno po celotni širini. Jeklene palice za moznike dolžine 50 cm so gladke in brez kakršnih koli deformacij na koncih, ki bi ovirale pomike betonskih plošč. Na celotni dolžini in po vsej površini so premazane z materialom, ki se dobro sprime z jeklom in hkrati omogoča nično sprijemljivost z betonom, saj morajo dovoljevati krčenje betonskih plošč in njihovo deformiranje v primeru temperaturnih sprememb. Istočasno zagotavljajo protikorozijsko zaščito. Sočasno se je izvajalo tudi sidranje vzdolžne rege z rebrastimi palicami dolžine 80 cm, ki so na sredini obdelane s protikorozijsko zaščito. Tako mozniki kot sidra so vgrajeni pod rezanimi stiki, kjer bi se lahko pojavljalo zamakanje in posledično korozija jekla.



Površina se je obdelala po metodi izpostavljenih zrn agregata. To dosegamo tako, da po končanem betoniranju na svež beton nanese sredstvo za zavlačenje vezanja. Ko se spodnja plast betona strdi pa s krtačenjem odstranimo nevezan beton.

Takoj po ščetkanju se na beton nanese kemijsko sredstvo za nego betona, ki preprečuje izhlapevanje vode iz betona in posledično omejuje nastanek razpok v betonu ter izboljša površinsko kakovost betona.

Po končni obdelavi površine je sledil zarez reg v prečni in vzdolžni smeri. Izdelava reg oziroma rezanje je bilo izvedeno z diamantno žago, kar zagotavlja ravne in ostre robove. Navidezne rege je potrebno izvesti pravočasno, da betonska krovna plast zaradi krčenja ne bi nekontrolirano razpokala. Rege se izvaja nad sredino vgrajenega moznika. Sledila je zatesnitev reg.

Beton za zgornjo, obrabno plast je proizvedel izvajalec del druge cevi predora Karavanke, podjetje Cengiz İnşaat, v mobilni betonarni ob vhodu v predor. Beton za spodnjo, nosilno plast je proizvedlo podjetje Betonarna Sava v svoji betonarni na Hrušici. Zmogljivosti obeh betonarn sta zagotavljali potrebno količino za nemoteno enakomerno vgrajevanje v betonsko konstrukcijo.

Za notranjo kontrolo betona je skrbela ekipa Inštituta za gradbene materiale Igmat, d.d., zunanjo kontrolo pa je izvajal Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG). Glavni izvajalec del v predoru Karavanke je podjetje Cengiz İnşaat. Betonsko vozišče je z betonskima finišerjema izvedlo podjetje Bickhardt Bau, obdelavo površine s krtačenjem in rezanje polj pa podjetje Habau. Načrt za izvedbo vozišča so pripravili v birojih PNZ in Elea iC.

Pri izgradnji betonske voziščne konstrukcije so uporabili cement CEM II/B-S 42,5 N iz avstrijske cementarne Alpacem Austria v Wietersdorfu. Gre za cement, ki je posebej prilagojen za izvajanje betonskih voziščnih konstrukcij v skladu z avstrijskimi standardi.



Lespatex je dobavil kemijske dodatke za beton znamke Ha-Be, iste znamke so bila tudi sredstva za nego betona. Avtocestni predor Karavanke povezuje avtocesto A2 Karavanke–Obrežje v Republiki Sloveniji z avtocesto A11 Beljak–Karavanke v Republiki Avstriji. Skupna dolžina nove, vzhodne predorske cevi znaša 7.948 metrov, od tega na slovenski strani 3.446 metrov podzemne gradnje in 100 metrov galerije. V slovenskem delu predora bo deset prečnikov za pešce oziroma prečnikov za intervencijska vozila v primeru nesreče ali požara v predoru ter dva prezračevalna prečnika v zgornjem delu predorske cevi. Na slovenski strani bodo tudi štiri odstavnice niše, vsaka dolžine 112,5 metra.

Nova cev predora Karavanke bo odprta za promet predvidoma do konca leta 2025, nato sledita zaprtje in celovita sanacija obstoječe cevi. V tem času bo promet po novi cevi potekal dvosmerno. Projektna hitrost skozi predor bo po vzpostavitvi enosmernega prometa v obeh ceveh 100 km/h.

Izbira najboljšega tipa vozišča in teksture površine za določeno lokacijo je kompleksen problem, ki zahteva upoštevanje številnih faktorjev, vključno z upoštevanjem hrupa, varnosti, trajnosti in stroškov v celotnem življenjskem obdobju. Današnje betonske površine zagotavljajo odlične rešitve za kombinacijo tehničnih in ekonomskih zahtev. Uporabne so za vse vrste vozišč, npr. avtoceste, hitre ceste, lokalne ceste, vozišča v predorih, krožišča in tudi za

površine v mestnih območjih. Tam njihova svetla površina blaži mestne toplotne otoke z znižanjem površinske temperature in zmanjšanjem količine toplote, ki jo površina absorbira.

Načrtovana doba trajanja voziščnih konstrukcij z betonsko krovno plastjo mora biti praviloma 30 let. V izjemnih utemeljenih primerih je lahko tudi krajša, vendar ne manj kot 20 let. Z gospodarskega vidika so pomembni stroški skozi celo življenjsko obdobje, na kar najbolj vpliva dolga življenjska doba in minimalna potreba po vzdrževanju.

Betonska voziščna konstrukcija je negorljiva, pri gorenju se ne sproščajo strupeni plini. V primeru požara v predoru zagotavlja boljšo požarno varnost uporabnikov in reševalcev, ščiti opremo in konstrukcijo predora ter pomaga ohranjati okolje.



|                                                                 |                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lokacija:                                                       | Hrušica (Jesenice)                                                                                                                        |
| Investitor:                                                     | DARS, d. d.                                                                                                                               |
| Inženirji:                                                      | JV DRI, upravljanje investicij, d. o. o.,<br>Projekt Nova gorica, d. d.,<br>ZIL Inženiring, d. d.                                         |
| Projektanti:                                                    | JV ELEA Ic, d. o. o., IRGO Consulting, d. o. o., Geoportal, d. o. o.,<br>IBE, d. d., LINEAL, d. o. o., PNZ, d. o. o., Institut IGH, d. d. |
| Izvajalec:                                                      | Cengiz Insaat Sanayi Ticaret, A. S. (Turčija)                                                                                             |
| Geološka, geotehniška in hidrološka spremljava gradnje objekta: | JV IRGO Consulting, d. o. o., ELEA iC, d. o. o., Geoportal, d. o. o., GeoZS,<br>ZAG, Geoinženiring, d. o. o.                              |
| Notranja kontrola kakovosti:                                    | Igmat d. d.                                                                                                                               |
| Zunanja kontrola kakovosti:                                     | JV ZAG, GI ZRMK, d. o. o.                                                                                                                 |
| Koordinator za VZD:                                             | Lozej, d. o. o.                                                                                                                           |
| Pogodbena vrednost gradbenih del:                               | 105.970.299,05 EUR                                                                                                                        |

- Viri:
- ZBS, Združenje za beton Slovenije; poobjava prispevka iz revije Gradbenik, 10. April 2025
  - GOV.SI: Izgradnja druge cevi avtocestnega predora Karavanke. Na voljo na: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/izgradnja-druge-cevi-avtocestnega-predora-karavanke-izvedbena-dela/>
  - Priročnik za beton: načrtovanje in proizvodnja betona. ZBS, Združenje za beton Slovenije, 2018.
  - EUPAVE: Contribution of concrete pavements to the safety of tunnels in case of fire. Na voljo na: <https://www.eupave.eu/wp-content/uploads/eupave-safety-of-tunnels-in-case-of-fire.pdf>
  - Fotoreportaža: Napredovanje gradnje vzhodne cevi predora Karavanke. Vesna Žibrat, DARS. Gradbeni vestnik, april 2024.
  - Izkušnje pri gradnji cementnobetonskih vozišč v Sloveniji. Beton in trajnostna gradnja: betonska vozišča. ZBS, Združenje za beton Slovenije, 2013.

# Slovenski inženirski dan 2025: V ospredju razogljčenje grajenega okolja

## Uredništvo

Na letošnjem Slovenskem inženirskem dnevu, ki je 4. marca potekal v Ljubljani, je sodeloval tudi naš razvojni inženir Sašo Seljak. Na predavanju je izpostavil glavno sporočilo, da je prehod v bolj trajnostno gradnjo izvedljiv, a zahteva skupno delovanje vseh.



Dogodek, ki ga vsako leto organizira Inženirska zbornica Slovenije, je osrednji strokovni forum inženirjev in vsako leto privabi več kot 1.000 udeležencev z različnih področij gradbeništva, industrije, raziskav in izobraževanja.

Na predavanju je Sašo izpostavil ključne izzive in priložnosti cementne industrije pri zmanjševanju ogljičnega odtisa. Poudaril je, da je na globalni ravni cementna industrija med prvimi stopila na pot razogljčenja. Tudi evropska cementna industrija je v zadnjih letih intenzivno začrtala pot za ogljično nevtralnost do leta 2050, kar vključuje številne ukrepe: od nadomeščanja fosilnih goriv z alternativnimi do razvoja novih vrst cementov z nižjimi deleži klinkerja.

Eden najbolj učinkovitih kratkoročnih ukrepov je uporaba cementov z nizkimi deleži klinkerja. Gre za že razvita in tehnično izpopolnjena veziva, ki lahko pomembno prispevajo k znižanju emisij ogljikovega dioksida (CO<sub>2</sub>) v gradbeništvu. Kljub temu njihova uporaba še vedno zaostaja za dejanskim potencialom v številnih državah, tudi v Sloveniji. Razlogi za to so predvsem nezadostna ozaveščenost, nepoznavanje koristi ter skeptičnost glede učinkovitosti »zelenih« materialov pri investitorjih, projektantih in uporabnikih.

## Potrebno je skupno delovanje vseh

Na predavanju je Sašo izpostavil, da samo razvoj novih materialov ni dovolj. Ključna je njihova uporaba, pri čemer je potrebno sodelovanje vseh deležnikov v vrednostni verigi: od načrtovalcev in projektantov do izvajalcev, investitorjev in državnih institucij. Posebno pozornost je namenil javnemu zelenemu naročanju, ki je pomemben vzvod za širšo uporabo okolju prijaznejših rešitev v gradnji. Sašo je udeležencem predstavil tudi dosedanje primere iz prakse, kjer uporaba nizkoogljičnih cementov že kaže pozitivne rezultate, tako z vidika okolja kot tudi kakovosti in trajnosti objektov. Poleg tega je opozoril na pomen doslednega recikliranja gradbenih odpadkov kot prihodnjega vira surovin in izziv celostnega načrtovanja življenjskega cikla objektov.

# Novogoriški dijak zlat na Evropski olimpijadi eksperimentalne znanosti

## Martina Kobal, Gimnazija Nova Gorica



V Zagrebu je med 26. aprilom in 3. majem 2025 potekala **Evropska olimpijada eksperimentalne znanosti (European Olympiad of Experimental Science - EOES 2025)**, na kateri je v konkurenci 48 ekip iz 24 držav sodelovala tudi Slovenija z dvema ekipama.

Pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije sta obe slovenski ekipi osvojili medalji, in sicer eno zlato in eno srebrno. Prva ekipa, ki so jo sestavljali **Tian Kobal**, dijak prvega letnika **Gimnazije Nova Gorica**, Aleksander Jotanović (Šolski center Novo mesto, Srednja elektro-računalniška šola in tehniška gimnazija) in Andraž Čadež (Gimnazija Bežigrad), je osvojila odlično **6. mesto** in s tem **zlato medaljo**. V drugi ekipi pa so Izadora Kopač (Gimnazija Škofja Loka), Niko Habinc (Gimnazija Bežigrad) in Primož Markovič (Gimnazija Bežigrad) za 16. mesto prejeli srebrno medaljo. Zlate medalje so osvojile še ekipe iz Estonije, Nemčije in Ukrajine.

EOES je olimpijada s področja znanstvenih ved naravoslovja – **biologije**, **kemije** in **fizike**, namenjena dijakom 1. in 2. letnikov srednjih šol. Ekipe se pomerijo v interdisciplinarnih eksperimentalnih nalogah vseh treh ved naravoslovja. Na enotedenskem tekmovanju sta dva tekmovalna dneva, ko imajo dijaki štiri ure časa za reševanje laboratorijskih problemov, ki terjajo odlične laboratorijske veščine in dobro znanje teoretičnih pojmov vseh treh naravoslovnih predmetov. Dodatno kompleksnost predstavlja ekipna naravnost tekmovanja, saj si morajo člani ekipe učinkovito razdeliti naloge in dobro sodelovati. Obvladati morajo tradicionalne laboratorijske veščine, kot so titracije, spektrofotometrija, mikroskopsiranje, uporaba bioloških določevalnih ključev in fizikalne meritve ter tudi obdelavo podatkov in teoretično ozadje.



Mlade naravoslovce so na olimpijadi vodili in spremljali mag. Katja Stopar, koordinatorka za Slovenijo in mentorica za biologijo, dr. Matej Huš, mentor za kemijo, in Anita Nose, mentorica za fiziko.

Iskrena zahvala podjetju Alpacem Cement d.d., ki je Tianu omogočilo izvedbo kemijskega eksperimenta v laboratoriju, saj se je s podobnim poskusom soočil tudi na olimpijadi. Posebna zahvala gre Tatjani Pešič in Tini Loverčič za trud in čas ter Petru Korenjaku in Lojzki Reščič za prijazno sodelovanje.

Tian se je v tem šolskem letu udeležil tudi **21. Mednarodne mladinske naravoslovne olimpijade (IJSO 2024)**, ki je potekala od 2. do 12. decembra 2024 v Bukarešti, v **Romuniji**. Na olimpijadi so sodelovali 303 mladi iz 51 držav. K odličnemu skupnemu uspehu slovenske ekipe, ki je dosegla izjemne rezultate - 2 zlati in 4 srebrna odličja - je pomemben delež prispeval tudi Tian, ki je prejel **srebrno medaljo**.

Tianu čestitamo za izjemne dosežke in mu želimo veliko uspehov tudi v prihodnje!

# Alpacem Cement prejel priznanje za dolgoletno podporo upokojenskim društvom

## Uredništvo

V marcu letos je Pokrajinska zveza društev upokojencev (PZDU) Severne Primorske podelila posebno priznanje podjetju Alpacem Cement v zahvalo za večletno podporo in sodelovanje z upokojenskimi društvi na območju Goriške.

Pobudo za podelitev priznanja je dal Jože Valentinčič, predsednik Društva upokojencev Deskle – Anhovo, njegov predlog pa je soglasno podprlo vseh 30 društev iz regije. Med svečanim občnim zborom Društva upokojencev Deskle – Anhovo je plaketo v imenu podjetja prevzel Peter Korenjak, podelil pa jo je podpredsednik PZDU Severne Primorske Franc Komac, sicer tudi predsednik Društva upokojencev Kanal.

Simbolno priznanje potrjuje, da dolgoletno sodelovanje pomembno prispeva k razvoju programov, ki starejšim omogočajo aktivno in družabno vključevanje v skupnost.

Prireditve so zaokrožile glasbene točke pevskega zborčka deskljanskega vrtca, vokalno instrumentalne skupine Kresnice in Mladinskega pihalnega orkestra Deskle.



Jože Valentinčič, Peter Korenjak in Franc Komac



# Od Solkana do Šanghaja in od osnovnošolcev do motoristov

## Uredništvo



V zadnjih mesecih so nas v cementarni obiskali številni zanimivi gostje, ki so želeli spoznati, kako nastaja cement in kako poteka delo v sodobni industriji. Med njimi so bili učenci, študenti, motoristi in bodoči voditelji z vsega sveta.

V Alpacemu Cementu z veseljem gostimo različne obiskovalce, ki jim na vodenem ogledu predstavimo proizvodne obrate, laboratorij, kamnolom ter naše trajnostne usmeritve in pomen cementa v vsakdanjem življenju.

## Mladi v iskanju znanja in raziskovanja poklicev prihodnosti

Konec januarja so cementarno obiskali študentje poslovne šole IEDC Bled, ki prihajajo iz Ukrajine, Italije in Kitajske. Z zanimanjem so spoznavali delovanje proizvodnje, laboratorija in naš napredek na področju razogljčenja. Marca smo v okviru karijerne orientacije gostili učence 9. razreda OŠ Solkan. Mladi obiskovalci so si ogledali ključne dele cementarne in dobili vpogled v poklice prihodnosti. V istem mesecu so nas obiskali študentje mehatronike z Višje strokovne šole ŠC Nova Gorica v okviru predmeta Trajnostni razvoj. Že pred novim letom smo jim donirali sodobno tehnološko opremo, ki jo uporabljajo pri praktičnem pouku.



Sredi aprila so cementarno obiskali tudi dijaki srednje šole za kemijo, elektrotehniko in okolje iz Ljubljane, smer okoljevarstveni tehnik. Strokovna ekskurzija je bila namenjena poglobljenemu spoznavanju vplivov industrije na okolje, spremljanju okoljskih parametrov ter zakonodajnih okvirov, ki jih upoštevamo pri našem delu.

## Nad cementarno navdušili tudi motoriste

Za piko na i je v začetku aprila sledil še nekoliko drugačen obisk. Več kot 30 članov moto kluba OK Riders z Goriške se je med panoramsko vožnjo ustavilo tudi pri nas. Navdušeni so bili nad ogledom proizvodnje, spoznavanjem delovanja cementarne in še posebej nad sprejemom naših gasilcev, ki so jih pričakali z vozili.

# Mednarodni sindikat BWI na obisku v Anhovem

## Uredništvo



V Alpacemu Cementu smo maja gostili predstavnike mednarodne sindikalne organizacije BWI, globalne zveze sindikatov, ki povezuje več kot 12 milijonov delavcev v gradbeništvu, lesarstvu, cementni industriji in sorodnih panogah.

Obisk je bil organiziran v sodelovanju s Sindikatom delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije ter ZSSS, SDGD Sindikatom družbe Alpacem Cement. Med obiskom so si predstavniki BWI, skupaj s sindikalno zaupnico Tanjo Šuligoj in predstavnic delavcev v nadzornem svetu Gracijelo Simčič, ogledali cementarno in spoznali naš način delovanja, razvojne načrte ter dialog s predstavniki delavcev.

Na srečanju smo se dotaknili tudi tematike, kako si v podjetju ob vseh zakonodajnih izzivih prizadevamo za nadaljnji razvoj s ciljem zagotavljanja kvalitetnih delovnih mest ter pomembnosti vzdrževanja odprtega socialnega dialoga v smeri dolgoročne stabilnosti.



# V cementarno pripeljajo 75 starodobnikov iz Vipavske doline

## Uredništvo

Konec maja smo v Anhovem gostili Društvo ljubiteljev starodobnih vozil Vipavska dolina. Na ogled so pripeljali kar 75 starodobnih vozil, od motociklov do avtomobilov in tovornjakov. Dogodek je privabil tudi 110 obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledali vozila ter spoznali delovanje naše cementarne.

Srečanje smo zaključili s prijetno pogostitvijo, kjer so se obiskovalci družili z zaposlenimi in izmenjali vtise o zgodovini in tehnologiji starodobnih vozil ter sodobnih tehnoloških rešitvah v cementarni. V dneh po dogodku so nam člani društva poslali tudi zahvalno pismo, v katerem so izpostavili prijaznost naše ekipe in sodelavca Petra Nanuta, ki jih je vodil na ogledu cementarne.



# Trdo delo deklet je bilo poplačano s 17 finalnimi nastopi

Športni twirling klub Deskle



Twirlarke v 1. kvalifikacijah za Odprto državno prvenstvo MTZS

Dekleta so po odličnih pripravah na novo sezono pridno pričele z rednimi treningi in s sestavljanjem novih tekmovalnih koreografij, ki so jih twirlarke imele možnost predstaviti svojim družinam na tradicionalnem božičnem rajanju. Rajanje je potekalo v prazničnem vzdušju, saj je Miklavž dekleta za ves njihov trud in vztrajnost nagradil s sladkimi dobrotami.

Kmalu za tem je nastopil čas za prve kvalifikacije za 24. Odprto državno prvenstvo MTZS, ki so potekale 25. januarja 2025 v Novi Gorici. Naš klub je v kvalifikacijah zastopalo 11 deklet, ki so se potegovale za uvrstitev v finale v kategorijah solo solo in solo dve palici. Kljub težki konkurenci so twirlarke suvereno odplesale koreografije. Zelo smo ponosni na vse. Mesto v finalu si je uspelo priboriti sedem deklet. Prav tako pa sta se Špela Pliberšek in Zoja Bolterstein Leskovar v kategoriji solo dve palici uvrstili na mednarodno tekmovanje Nations Cup, ki bo avgusta potekalo v Torinu.



Facebook stran  
Športnega twirling kluba Deskle.



Tudi ostale twirlarke so kmalu prišle na vrsto, da si s svojimi koreografijami priborijo mesto v finalu. 14 deklet se je 8. in 9. marca 2025 v Benediktu predstavilo v drugih kvalifikacijah v kategorijah solo freestyle, freestyle pair in team. Twirlarke so nastope odlično opravile in si v močni konkurenci priborile osem finalnih nastopov.

Na vsa dekleta smo neizmerno ponosni in jim vsem čestitamo!



Zadovoljna dekleta po 2. kvalifikacijah za Odprto državno prvenstvo MTZS



Najstarejša skupina

## Državno prvenstvo v twirlingu

Športni twirling klub Deskle

V Podčetrtku je 12. in 13. aprila 2025 potekalo finale 24. Odprtega državnega prvenstva v twirling disciplinah. Dekleta so se najprej v zgodnjih sobotnih urah potegovale za stopničke v kategoriji solo solo, popoldne pa še v solo freestyle. Osem deklet je pokazalo svoje zanje in z nastopi odlično opravilo. V nedeljo smo videli izjemnih sedem nastopov v kategorijah twobaton, freestyle par in v skupinah. Naporna dvodnevna tekma se je končala v poznih večernih urah z razglasitvijo rezultatov. Na vsa dekleta smo izjemno ponosni, saj so domov prinesla dve srebrni in dve bronasti odličji.



# Kanalska odbojka letos v srebrnih barvah piše novo poglavje zgodovine

OK Alpacem Kanal



Ko so zadnji udarci žoge pretekle sezone potihnili in se je prah po sklepnem dejanju državnega prvenstva podelil, so se v Kanalu še vedno pogovarjali le o enem: o odbojkarjih. OK Alpacem Kanal je po 15 letih znova zaigral v velikem finalu in domov prinesel srebro – drugo mesto v državi, ki pomeni največji uspeh kluba v zadnjem desetletju in pol.

A za tem dosežkom se skriva veliko več kot le zmage, nizanje točk in dvigi rok po uspešnih točkah. To je zgodba o povratku in o vrnitvi občutka, da šport v majhni skupnosti še vedno pomeni nekaj več.

## Začetek nove poti

Še lansko leto je bilo za Kanalce vse prej kot bleščeče. Ekipa je bila v spodnjem delu lestvice, prihodnost negotova in dvorana precej tišja kot nekoč. Nato pa je prišlo do temeljite prenovne tako v vodstvu kot na klopi. Glavni

pokrovitelj podjetje Alpacem je zaupal novi generaciji starih obrazov, ki so nekoč že pisali uspehe tega kluba. Športni direktor Hinko Gorjup, vodja moštva Aleks Berdon in trener Gregor Jerončič so začeli sestavljati nekaj trdnega in dolgoročnega.

Prva velika zmaga je bil povratek Dejana Vinčiča, reprezentanta, olimpijca in organizatorja igre, ki je s svojo navzočnostjo postal kapetan tako na igrišču kot v garderobi. S svojo izjemno karizmo in neizmerno energijo je povezal mlado in ambiciozno ekipo ter celo regijo. Skupaj s tujima okrepitvama, Andrejem Ristićem in Matijo Činčurjem, in ob podpori mlajših igralcev so zgradili ekipo, ki ni le zmagovala, temveč je igrala s srcem.



## Sprejem pri županu in mladi, ki dihajo s klubom

Da je sezona res izstopala, so prepoznali tudi doma. Pred praznikom dela je odbojgarsko moštvo slavnostno sprejel župan občine Kanal Miha Stegel, ki je ob tej priložnosti poudaril, kako pomembno vlogo ima klub pri promociji kraja in navduševanju mladih za šport. Obljubil je večjo podporo predvsem na področju razvoja mladih selekcij, kjer klub letos že beleži več kot 100 vpisanih otrok v mikro in mini odbojki, ki trenirajo pod okriljem Nine Vajd in Radeta Dačovića. To ni samo številka, temveč je dokaz, da so mladi v Kanalu spet zaljubljeni v ta šport. Poleg tega naj omenimo še en ključni podatek: kar sedem članov kluba je letos del različnih slovenskih reprezentančnih selekcij. 6. maja 2025 so na zbor članske reprezentance, pred katero je svetovna liga narodov, odpotovali pomočnik selektorja Gregor Jerončič in odbojkarji Dejan Vinčič, Vid Ranc in Grega Okroglič. V kadetski reprezentanci pa sta bila nosilca igre Tilen Sirk in Andre Berlot. To je rezultat dolgoletnega sistematičnega dela in odličnega prehoda iz mladinskih v članske vrste.

## Gradimo za prihodnost

Pomembni akterji kluba pa ne počivajo in struktura ekipe se že gradi. Dve okrepitvi sta že prišli, Jaka Sešek in Miha Fink, ki sta bivša igralca Maribora. To je začetek, saj manjkajo še določeni igralci. Nekatere potrditve igralcev so že, nekatere še bodo. V naslednjih tednih se bo ogrodje ekipe sestavilo, toda temelj ostaja isti: povezanost, jasna vizija in podpora lokalnega okolja.

## Kanal je spet odbojgarsko mesto

Včasih je treba stopiti korak nazaj, da lahko stečeš naprej. In to je OK Alpacem Kanal letos storil. Klub, ki je nekoč dominiral na slovenskih parketih, je zdaj spet tam, kjer si želi biti – med najboljšimi. Ob tem pa gradi prihodnost z mladimi, s kakovostnim kadrom in s skupnostjo, ki zna navijati tudi takrat, ko žoga ne pade na pravo stran mreže.

# Leto 2025 je v družbi Alpacem Cement povezano z avtomobilizmom

Peter Korenjak, Alpacem Cement



1. in 2. februarja 2025 smo v kamnolomu Anhovo gostili poseben avtomobilistični spektakel, na katerem se je v organizaciji AMD Gorica na makadamski progi pomerilo 41 mednarodnih posadk. Dirka ALPACEM Rally Show velja za edinstveno te vrste, saj predstavlja prvi makadamski reli v samostojni Sloveniji, hkrati pa je odprl letošnjo avtomobilistično tekmovalno sezono. Njegova posebnost je tudi lokacija prireditve. Naš kamnolom, namenjen pridobivanju laporja, je namreč prvič v svoji več kot stoletni tradiciji obratovanja ponudil prizorišče, ki je navdušilo tako dirkače kot gledalce reli šova.



Od 10 do 12. aprila sta se sodelavca iz družbe Alpacem Cement Peter Korenjak in Mitja Curk prvič udeležila mednarodnega tekmovanja MAHLE 8. Eco Rally. Na Goriškem Eco Rallyu je sodelovalo 20 posadk iz 12 držav. V dveh dneh sta z vozilom Volkswagen ID.4 GTX prevozila 487 kilometrov in se preizkusila v natančni vožnji s čim manjšo porabo energije.



Dirka zahteva izjemno mero koncentracije, natančno vožnjo, usklajenost ekipe in spoštovanje cestnoprometnih predpisov. Kljub močni domači in mednarodni konkurenci je naša ekipa dosegla odlične rezultate:

- 6. mesto v Pokalu za državno prvenstvo (1. dan),
- 8. mesto v Pokalu za državno prvenstvo (2. dan) in
- 12. mesto v generalni razvrstitvi Bridgestone FIA Eco Rally Cup.

Družba Alpacem Cement je tudi pokrovitelj 13. Rallyja Nova Gorica, ki se bo v Novi Gorici in okolici odvijal med 25. in 28. septembrom 2025.



Alpacem  
Rally Show 2025



# Azbestni bolniki končno sistemsko obravnavani

Društvo OZA, foto: Tanja Šuligoj



Dogodka se je udeležilo preko 100 članov društva.

In ne samo azbestni bolniki, ampak vsi, ki so oziroma smo bili izpostavljeni azbestu. Začelo se je spomladi 2021: »Ko se je nekega dne pri nas oglasil čudovit gospod (op. a. Hasib Brdar, predsednik društva). Potrkal je na naša vrata in vprašal, če bi lahko nekako stopili skupaj.« To so besede takratnega direktorja klinike Golnik prof. dr. Aleša Rozmana na predavanju januarja 2024 v Kulturnem domu v Desklah. Na kliniki Golnik, ki je bolnišnica za pljučne bolnike in so taki bolniki pri njih dobrodošli, so razmislili in našli način, da smo lahko »stopili skupaj«. Novembra 2021 je zaživela azbestna ambulanta. S tem so azbestni bolniki in vsi izpostavljeni azbestu končno, po toliko desetletjih, sistemsko obravnavani.

To sodelovanje je bilo predstavljeno tudi na letošnjem dogodku društva, 7. aprila 2025, na svetovni dan zdravja, ki je ravno tako potekal v Kulturnem domu v Desklah. Naša zdravnica dr.



Predaja telefona za info točko o paliativni pomoči.

Katja Adamič nam je predstavila rezultate raziskave Fibulin 3, pri kateri smo sodelovali tudi mi z dajanjem krvi. Dr. Adamič se je zahvalila vsem, ki smo se tako pozitivno odzivali na vabila v Hišo dobe volje. Gre za raziskavo genskih vplivov na pojav mezotelioma. Raziskava je še v teku.

Predstavila je rezultate delovanja azbestne ambulante in tudi, da so bila priporočila za obravnavo izpostavljenih azbestu sprejeta na Zvezi pulmologov Slovenije. Povedala je, da dobro sodelujejo z vsemi pulmološkimi ambulantami v Sloveniji. Podoben način spremljanja bolnikov bo kmalu zaživel tudi kot presejalni test za raka na pljučih v Sloveniji.



Istočasno je potekal občni zbor društva.

Meseca novembra bo že 4 leta od začetka delovanja azbestne ambulante na kliniki Golnik. Na pregled v to ambulanto se lahko naroči kdorkoli iz vse Slovenije, če je bil izpostavljen azbestu, še posebej pa, če ima simptome bolezni, ki so lahko posledica izpostavljenosti. Za naročanje potrebuje napotnico za pulmološki pregled, ki jo izda osebni zdravnik. Društvo OZA za svoje člane organizira naročanje in s pomočjo donacije Alpacema tudi prevoze. Po opravljenih pregledih se odpravijo tudi na zaslužno kosilo. Udeleženci vam lahko potrdijo, da se ob teh priložnostih dogajajo kar prijetna druženja. V tem obdobju je šlo z nami na preglede preko 300 pacientov.

**Sporočamo, da azbestna ambulanta, kljub drugačnim, zavajajočim informacijam, deluje še naprej in bo še delovala. Trenutno so že naročeni pacienti za mesec november, imamo pa naročila že za preglede v decembru 2025 in januarju 2026.**

## Pomoč najhuje bolnim

Društvo je v zadnjih letih poskrbelo za nudenje pomoči tistim, ki jo najbolj potrebujejo. Tudi to področje je bilo predstavljeno na dogodku v sklopu predavanja dr. Mateje Lopuh.

Najpomembnejši del pa je bila otvoritev informacijske točke za pravilno razumevanje paliativne oskrbe. Info točka, imenovana PALIFON, je telefonska številka (041 316 689), ki je dostopna 24 ur 7 dni v tednu. Telefon je društvo Palias podarilo društvu OZA in tako se je začelo sodelovanje med tema dvema društvoma, ki sta se povezala preko Škofjeloškega in Cerkljanskega hribovja. Ker pa smo v društvu OZA



Predavateljica dr. Katja Adamič z Univerzitetne klinike Golnik

samo laiki, smo seveda telefon predali strokovnjakom, direktorju bolnišnice Šempeter dr. Dimitriju Klančiču in dr. Mateji Lopuh, ki je en dan na teden zaposlena v bolnišnici Šempeter. Dr. Lopuh že skoraj tri leta na pobudo našega društva obiskuje bolnike na našem koncu. Zelo smo hvaležni Šempetrski bolnišnici, ki je pripravljena sodelovati, predvsem pa dr. Lopuhovi, saj so njena sporočila zelo pomembna: »Paliativa nas ne uči, kako umreti, ampak kako ob bolezni bolje preživeti. Naj bolezen ne bo poraz, ampak priložnost. Z dobro paliativno oskrbo je lažje.«

## Tragedija azbesta in žarek upanja

Ob dogodku je društvo pripravilo kratek film z naslovom »Tragedija azbesta in žarek upanja«. Film predstavlja zgodovino azbesta v Srednji Soški dolini in njegove posledice. Prikazuje zgodovino Društva obolelih zaradi azbesta in kako društvo pomaga ter s tem prinaša žarek upanja v naše kraje in med naše ljudi. Film si v celoti lahko ogledate na naši spletni strani društva: <https://drustvo-oza.si/2025/04/tragedija-azbesta-in-zarek-upanja/>. Pripravo filma je omogočil Alpacem.

Ob dogodku je potekal tudi redni letni zbor društva. Vsem udeležencem, več kot 100 se nas je zbralo, se zahvaljujemo, da ste si vzeli čas in se nam pridružili. Ob zaključku dogodka pa smo že napovedali 30. občni zbor prihodnje leto, ko bo društvo obeležilo 30-letnico delovanja. Že zdaj obljublamo, da bomo to proslavili na zanimiv način, da se bomo poskusili ob tej priliki zahvaliti prav vsem, ki ste društvu in predvsem obolelim zaradi azbesta, pomagali skozi vsa ta tri desetletja. Se vidimo januarja 2026, saj je bil ustanovni občni zbor društva OZA 18. januarja 1996.

Film  
Tragedija azbesta  
in žarek upanja



# “Sveti Jurji pomlad nosi, cvetje troši nam na pot.”

Darija Rijavec, Folklorna skupina Kal nad Kanalom, foto: arhiv Folklorne skupine skupine Kal nad Kanalom



V soboto, 26. aprila 2025, smo slovesno obeležili shod svetega Jurja v Kalu nad Kanalom. Skupaj s povabljenimi gosti, predstavniki Občine Kanal ob Soči in podjetja Alpacem ter številnimi domačini in krajanji sosednjih vasi smo najprej napolnili božji hram. Po slovesnem popoldanskemu bogoslužju, ki ga je ob domačem župniku Alojzu Kobalu daroval upokojeni koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak, pa smo pred cerkvijo Svetega Jurja prisostvovali blagoslovu obnovljenih vhodnih cerkvenih vrat in nove zunanje podobe župnišča. Sledilo je druženje vseh prisotnih tudi ob kratkem kulturnem programu, z branjem razglasa in nastopom najmlajših podružnične osnovne šole ter Vrtca Kal in kalskih folklornikov. Naša mlada krajanka Dajana Konjedic pa nas je vse razveselila z avtorsko skladbo z naslovom Tu sem doma.

Tu v Kalu nad Kanalom. Tu se s pomladnim cvetjem posuta bohoti slikovita kalska pokrajina in tu sredi kalske vasi so, z namenom da nas povezuje in duhovno bogati, naši dedje zgradili cerkev Sv. Jurija. In tam, kjer je cerkev,

je v bližini tudi župnišče – faruž. Pri nas v Kalu prav faruž soustvarja prostor glavnega trga – Placa, ki je bil vedno pomemben za vse dogodke in druženja krajanov.



Seveda so se skozi čas spreminjale navade in potrebe ljudi in spreminjala se je tudi sama skupnost in vloga Placa, ki je ostajal vedno bolj prazen, a zapustili ga nismo nikoli. Kot se tudi zgradbe faruža nikoli ni pustilo propasti. Krajanji so skozi različna obdobja poskrbeli za glavno konstrukcijsko obnovo in tudi prenovo notranjosti stavbe.

Fasada pa je dolgo, dolgo in potrpežljivo čakala! »Zbrali smo se ljudje, ki nam ni vseeno, da se skupnost in podoba našega kraja tudi na tak način ohrani. Tudi zunanja podoba je odraz, kako ljudje v kraju živijo in kako so povezani. In seveda nam je mar, da živimo en z drugim,« je zapisala domačinka Elza Pavšič, ki je med tistimi, ki so v veliki meri zaslužni, da faruž danes blesti v novi preobleki.

Vsekakor je veliko vlogo pri zahtevni obnovi imelo tudi to, da smo pridobili sredstva za plačilo vseh del, kar se je na trenutke zdelo nemogoče, vendar smo vztrajali.

V Kalu imamo agrarno skupnost, ki je s svojo dejavnostjo in pomenom že velikokrat pripomogla, da so se stvari realizirale in omogočile napredek kraja. Na te temelje je pomemben del dodala Občina Kanal ob Soči in tudi nekako naša fabrika, ki se danes imenuje Alpacem.

Čakalo nas je tudi presenečenje. Na glavni fasadi na vhodu smo med odstranjevanjem starega ometa odkrili kip oziroma ostanek nekega kipa. Prevzela nas je zgodba o namenu tistega človeka, ki je ta kos marmorja pobral na ruševinah in ga vzdal v steno nad vhodom v faruž. Skupaj s strokovno pomočjo Zavoda za varstvo kulturne dediščine Nova Gorica smo se odločili, da kip ohranimo in vrnemo tja, kjer smo ga našli, da bo ponovno viden vsem ljudem. Tudi zato, ker je del naše dediščine s prvotne kalske cerkve, posvečene daljnega leta 1596. Gre za ostanek kipa Svetega Jurija na konju. Naj nas varuje, nam pomlad nosi, cvetje troši nam na pot.



# Letni koncert Pihalnega orkestra Alpacem Anhovo

Pihalni orkester Alpacem Anhovo



V soboto, 17. maja 2025, smo godbeniki in godbenice zvesto domačo publiko s pilotko Ano Souza Leban popeljali okoli sveta. Na pestrem glasbenem popotovanju so se nam pridružili tudi člani Mešanega pevskega zbora Jože Srebrnič. Pot pa je bila v nadaljevanju polna presenečenj.

**Prvo presenečenje so potniki lahko opazili že takoj, ko smo stopili na oder.** V novih sivo-modrih uniformah smo jih pospremili na krov z izbranimi deli skladb muzikala The Greatest Showman. Po udarnem začetku koncerta pa je povezovalc programa oznanil še eno novost – Pihalni orkester Salonit Anhovo bo od sedaj naprej igral pod imenom Pihalni orkester Alpacem Anhovo.

**Pihalni orkester je svoje ime v zgodovini nekajkrat že spremenil.** Prvi godbeniki so se najprej združili pod imenom DPD svoboda Deskle, kasneje pa so se preimenovali v DPD svoboda Anhovo. V zadnjih letih smo se tako na domačih kot tudi na tujih odrih predstavljali pod imenom Pihalni orkester Salonit Anhovo. Glede na to, da se je cementarna Salonit Anhovo nedavno preimenovala v Alpacem Cement, pa smo ime skupaj z njo spremenili tudi mi. Omenjeno podjetje je namreč z nami že od naših začetkov in še danes ostaja naš glavni sponzor. Finančno nam je pomagalo predvsem pri nakupu inštrumentov, uniform in nam omogočilo udeležbo na številnih gostovanjih in tekmovanjih. Hvaležni smo za dolgoletno tesno sodelovanje, saj se brez takšne podpore ne bi mogli razviti v orkester, kakršen smo danes. K še dodatni usklajenosti in povezanosti med nami pa so nedvomno prispevale tudi nove uniforme, ki nam jih je prav tako zagotovil Alpacem. Barva novih uniform je poklon prvi uniformi orkestra, ki je bila prav tako siva, modri detajli pa so poklon stari modri uniformi in barvi logotipa podjetja Alpacem. Navdušenje nad novimi začetki smo na sobotnem koncertu prenesli tudi na naše zvesto občinstvo.

**Godbeniki smo obiskovalce z dinamično Granado najprej popeljali do Španije.** Pot nas je nato vodila še bolj zahodno do Argentine, kjer so lahko prisluhnili melodijam argentinskega tanga skladatelja Piazzolle. V špansko govorečih deželah se nismo zadržali predolgo,

saj smo na Aladinovi preprogi poleteli v sen arabske noči. In kot bi mignil, so se nam na krovu pridružili pevci in pevke Mešanega pevskega zbora Jože Srebrnič in z nami odpotovali do Afrike. Pot smo nato nadaljevali sami, in sicer smo se zopet vrili v Južno Ameriko, vendar tokrat v Brazilijo. Na tej hitri postojanki smo zaplesali v sproščenih ritmih Soul Bossanove in se zatem odpravili proti severu. V Združenih državah Amerike smo prisluhnili še skladbi Sir Duke, ki jo je Stevie Wonder posvetil Duku Ellingtonu.

**Z glasbo smo naše potnike popeljali v številne oddaljene kraje, vendar smo jih bili kaj kmalu primorani pripeljati nazaj domov.** Še prej pa smo se ustavili pri naših južnih sosedih in se zazibali v nežnih melodijah skladbe Moj lipi anđele, ki jo je z nami zapel solist Tine Lovišček. Za nekoliko živahnejši konec smo obiskali še naše zahodne sosedice, kjer so potniki lahko uživali v starih italijanskih klasikah. Po pestrem večeru smo končno pristali doma, v Sloveniji. Kljub lepotam tujih dežel je doma najlepše. Občinstvo je uživalo v vsem dobro poznanih ritmih pesmi Tisti ljudje, ki so jo z nami izvedli pevci prej omenjenega zbora in solist Rene Fajt. Za varen pristanek so se nam naši potniki zahvalili še s stoječimi ovacijami.



Naše druženje se ni zaključilo po zadnji pesmi. Za bis smo postregli še s skladbama Africa in Volare, nato pa smo druženje nadaljevali v Stekleni dvorani Kulturnega doma Deskle. Od 13. do 23. maja smo v njej namreč pripravili razstavo zgodovine našega orkestra. Na ogled so bile postavljene uniforme, inštrumenti in slike od leta 1952 pa vse do danes.

## Muzikafest v dvajseti izvedbi

Pihalni orkester Alpacem Anhovo



V zadnji soboti v maju je domači Pihalni orkester Alpacem Anhovo organiziral že dvajseto srečanje pihalnih orkestrrov Muzikafest. Program jubilejnega glasbenega dogodka se je pričel v popoldanskih urah, ko so trije povabljeni orkestri zaigrali v številnih krajih v občini. Pihalni orkester Koper je zaigral v Gorenjih Desklah, Godbeno društvo rudarjev Idrija v Ročinju, Godba Zabukovica pa v Kanalu. Dogajanje se je nadaljevalo v večernih urah, ko so gostje skupaj z domačim orkestrom in njegovim podmladkom že tradicionalno zaigrali skupne skladbe. Leto so bile to koračnice Čas počitnic, Kranjsko dekle in Slovenci. Skupnim skladbam so sledili posamični nastopi vsakega orkestra, vmesno dogajanje pa so popestrile plesne točke. Pred navdušenim občinstvom so zaplesala dekleta iz Športnega twirling kluba Deskle in vsem že dobro poznane

domačinke Tince. Po zaključku uradnega programa so se vsi skupaj zavrteli v ritmih Vipavskega kvinteta.

Srečanje pihalnih orkestrrov Muzikafest ima precej bogato zgodovino. Prvič je bilo organizirano leta 2004 na pobudo takratnega predsednika Pihalnega orkestra Alpacem Anhovo Marka Kodelje. Glavna ideja enega najprepoznavnejših dogodkov v kanalski občini je druženje pihalnih orkestrrov, tako domačih kot tudi tujih. Običajno se vsako leto dogodka udeleži vsaj en orkester iz tujine, nato pa jih anhovski godbeniki in godbenice obiščejo na njihovem gostovanju. Muzikafest je do sedaj gostil pihalne orkestre iz Hrvaške, Italije, Francije, Češke in Slovaške. V dvajsetih letih so domači glasbeniki spletli številne prijateljske vezi in poznanstva.



|  |  |                                                                                               |                               |                           |                                       |                                           |                                                |                                     |                                              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------|---------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------|----------------------|
|  |  | BRITANSKI KIBERNETIK IN IZUMITELJ (ANDREW GORDON SPEEDIE)                                     |                               | ZAČETEK GESLA             | NAJVIŠJI VOJAŠKI ČIN V MORNARICI      | ANGLEŠKI IGRALEC (GRAHAM)                 | NAŠA POKOJNA SPIKERKA (AJDA)                   | AVTOR: GREGA RIHTAR                 | SIAMSKA MACKA                                | JUDOVSKA DRŽAVA                           | VEČANJE                                  | NEMŠKI CERKVENI SKLADATELJ (CASPAR) | NENORMALNA RAST TELESNIH CELIC | NOVELA JANEZA TRDINE |
|  |  | OLEPŠEVALEC                                                                                   |                               |                           |                                       |                                           |                                                | ZVOČNA NAPRAVA LJUBLJANA            |                                              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  | DEJAVOST HME LJARJEV                                                                          |                               |                           |                                       |                                           |                                                |                                     |                                              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  | VERDIJEVA OPERA                                                                               |                               |                           |                                       |                                           |                                                | REKA V ALBANUJ                      |                                              |                                           |                                          | OTO VRHOVNIK MORSKI RAKI BREZ KLEŠČ |                                |                      |
|  |  | LOJZE ROZMAN                                                                                  |                               |                           |                                       | GR. BOGIN. ZMAGE POKOJNI AMERIŠKI IGRALEC |                                                | DRAMATIK CANKAR                     |                                              |                                           | KRAJ BLIZU ČAČKA V SRBUJ                 |                                     |                                |                      |
|  |  | PRIPADNIK NAGOV GEOLOŠKA DOBA SRED. PLEISTOC.                                                 |                               |                           |                                       |                                           | POJAV NA VODI DIVJI MOŽ, BEDANEC (GORENJE.)    |                                     |                                              |                                           | OZNAKA LETALIŠČA AVIGNON PEVEC PESTNER   |                                     |                                |                      |
|  |  | NAJZAHODNEJŠA PROVINCA INDO-NEZLJE, NA OTOKU SUMATRI, ACEH                                    | NAŠ NEKDANJI SPRINTER (URBAN) | AMERIŠKI PLES, CHARLESTON | ERBIJ                                 | SRBSKA MATEMATIČARKA MARIC                |                                                |                                     | NEKDANJA HRVAŠKA ROKOMETASIČA (OLIVERA)      |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  |                                                                                               |                               |                           |                                       | IGOR OZIM DRUŠTVO OBOLELIH ZARADI AZBESTA |                                                |                                     | GORA V JULIJSKIH ALPAH (2140 m)              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  |                                                                                               |                               |                           |                                       |                                           | REKA V MANDŽURUJ ELISABETH UNIVERSITY OF MUSIC |                                     | NEMŠKI PISATELJ (THEODOR) KOROŠKI DUET       |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  | POKOJNI ANGLEŠKI FILMSKI REZISER                                                              |                               |                           |                                       |                                           |                                                | NEKDANJI AFRISKI NOGOMETAS (DIDIER) |                                              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  | MARKO ROZMAN                                                                                  |                               |                           | KAR SE DA V JUHO NAJDIŠČE NA TRŽASKEM |                                           |                                                | UROŠ AHČAN                          |                                              |                                           | PISATELJ FLEMING ROMAN UPTONA SINCLAIRJA |                                     |                                |                      |
|  |  |                                                                                               |                               |                           |                                       |                                           |                                                | HRVAŠKA                             |                                              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  | KONEC GESLA                                                                                   |                               |                           |                                       |                                           |                                                |                                     |                                              |                                           | ČESNU PODOBNA GOZDNA RASTLINA            | ZNAMENITOST VERONE IN PULJA         | NACE SIMONČIČ                  |                      |
|  |  | LIK IZ FILMA MATRICA                                                                          |                               |                           |                                       | IVO SVETINA                               |                                                | PREBIVALEC CERKNICE                 |                                              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  |                                                                                               |                               |                           |                                       | BOGATAŠ MUSK                              |                                                |                                     |                                              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  | PODOLGOVATA DEŠČICA S KOLEŠČKI, NA KATERI SE STOJI IN Z ENO NOGO POGANJA, ROLKA PESNIK GRUĐEN |                               |                           |                                       |                                           | KAREL CERAR POKOJNA PLAVALKA LIGORIO           |                                     | HOKEJSKO MOSTVO IZ EDMONTONA JAMAJSKA GLASBA |                                           |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  | ITALEC                                                                                        |                               |                           |                                       | MORJE V MEDLEDENI DOBI VERA ALBREHT       |                                                | POŽIREK NUŠA KERŠEVAN               |                                              |                                           | MIRAN ERČEG ITALIJAN, DRAMATIK (DARIO)   |                                     |                                | TONE ROP             |
|  |  | PREBIVALKA GOLEGA VRHA                                                                        |                               |                           |                                       |                                           |                                                |                                     |                                              | POB                                       |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  | KAMERUNSKI NOGOMETAS (ANDRE)                                                                  |                               |                           |                                       |                                           | PESEM ANTONA AŠKERCA                           |                                     |                                              | ZASTAREL IZRAZ ZA IZDELOVALCA VRVI, VRVAR |                                          |                                     |                                |                      |
|  |  |                                                                                               |                               |                           |                                       |                                           |                                                |                                     |                                              |                                           |                                          |                                     |                                |                      |

POMOČ: MILACIJ-doba srednjega pleistocena, PASK-britanski kibernetik, SEED-angleški igralec, SRAVNIK-gora v Julijskih Alpah, VEDANEC-divji mož

**PRAVILA NAGRADNE KRIŽANKE**

Izpolnjen kupon z geslom pošljite v pisemski ovojnici do 3.10. 2025 na naslov: Alpacem Cement, Anhovo 1, 5210 Deskle, s pripisom Križanka. Izmed kuponov s pravilnimi gesli bomo izžrebali šest nagrajencev ter podelili tri vrednostne in tri uporabne nagrade:

1. nagrada – 30 EUR, 2. nagrada – 20 EUR, 3. nagrada – 15 EUR; 4., 5., in 6. uporabna nagrada.

**REZULTATI ŽREBANJA 42. NAGRADNE KRIŽANKE**

Pravilna rešitev gesla križanke 42/2024: **VARNOST NA PRVEM MESTU**

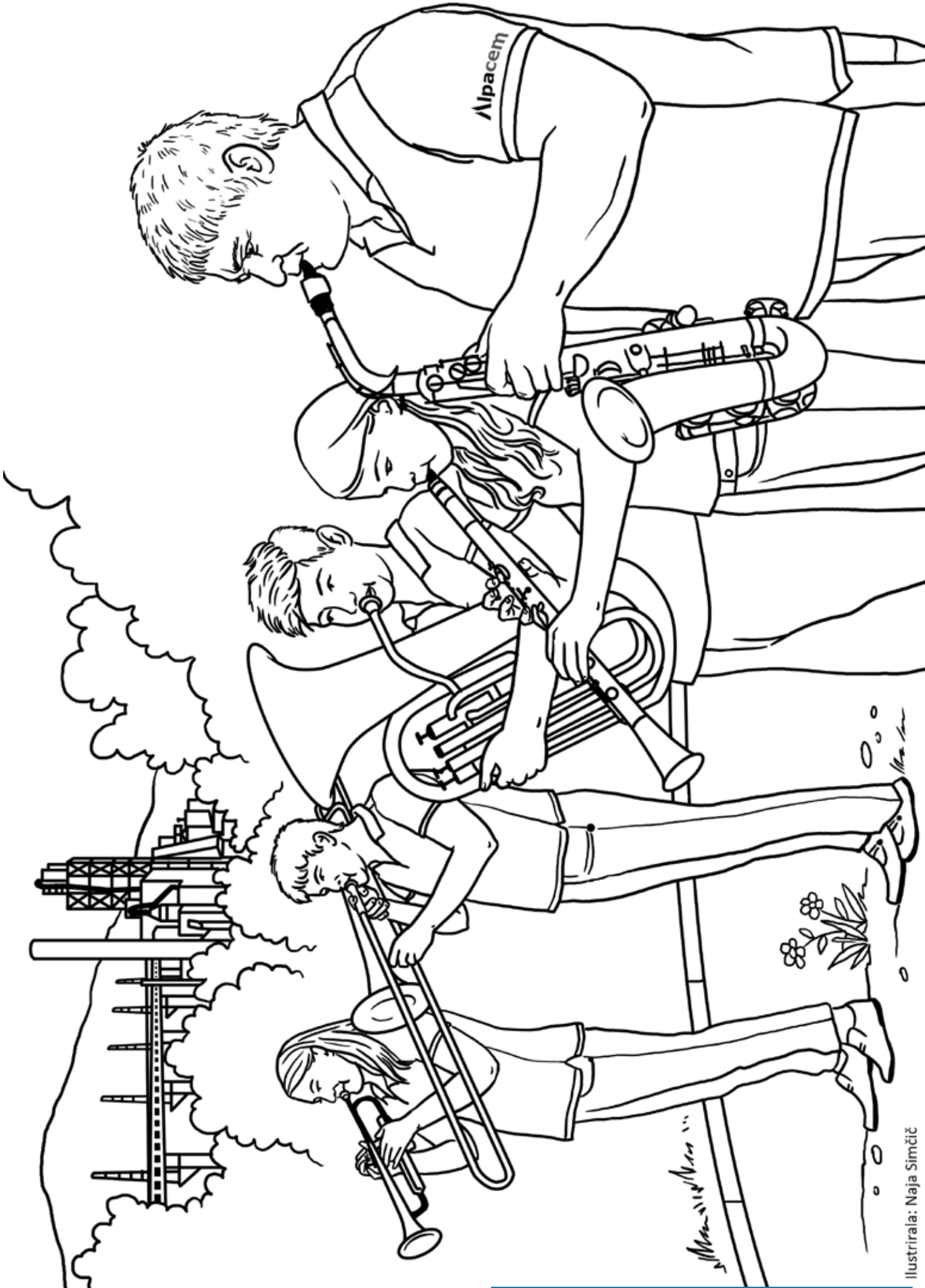
Izmed pravilno izpolnjenih kuponov smo izžrebali šest nagrajencev:

|            |                  |                            |
|------------|------------------|----------------------------|
| 1. nagrada | 30 EUR           | Ivan Mlakar, Podmelec      |
| 2. nagrada | 20 EUR           | Kris Furlan, Črnotiče      |
| 3. nagrada | 15 EUR           | Vlasta Bizjak, Gabrje      |
| 4. nagrada | uporabna nagrada | Bogdan Bernik, Ročinj      |
| 5. nagrada | uporabna nagrada | Marko Maffi, Gorenje Polje |
| 6. nagrada | uporabna nagrada | Mateja Purgar, Lig         |

Dobitnikom denarnih nagrad bomo zneske nakazali na osebni račun, uporabne nagrade pa bomo izžrebanim reševalcem poslali po pošti.

PROSIMO, DA POŠLJETE SAMO ORIGINALE KUPONOV.

|                                                                    |  |                                       |  |
|--------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------|--|
| Ime in priimek:                                                    |  | KUPON - NAGRADNA KRIŽANKA ŠTEVILKA 43 |  |
| Naslov:<br>- družba in organizacijska enota ali<br>- domači naslov |  | Podpis:                               |  |
| Telefon ali elektronska pošta:<br>(za dogovor o dostavi nagrade)   |  |                                       |  |
| Rešitev gesla:                                                     |  |                                       |  |





Powered by **Alpacem**

**PETEK, 29. AVGUST 2025**

**Dvorišče cementarne Alpacem**

**vstop prost**

[www.nocnaizmena.si](http://www.nocnaizmena.si)



NOČNA izmena



nocna\_izmena



nocna\_izmena



Nočna izmena 2024  
UTRINKI